

ธรรมะตัดแปะ

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺส โท

เทศน์บนศาลา ปญฺหาธรรม วันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๒

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จะรื้อสัตว์ขนสัตว์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเห็นใหม่ ประรณามารื้อสัตว์ขนสัตว์ แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพยากรณ์ไว้เองว่า เรานี้อายุแค่ ๘๐ ปี เพราะเราสร้างมา ๔ อสงไขยเห็นใหม่ อายุ ๘๐ ปี จะวางศาสนาไว้อีก ๕,๐๐๐ ปี ประรณามารื้อสัตว์ขนสัตว์ ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมและวินัยเป็นศาสดาของเรา เป็นศาสดานะ มันเคารพบูชา ธรรมและวินัยเห็นใหม่ วินัย ๒๑,๐๐๐ วินัยปิฎก สุตตันตปิฎก อภิธรรมปิฎก ๓ ตระกร้า สิ่งที่เป็นธรรมวินัยเห็นใหม่ เราเชิดชูบูชา

แต่ทั่วไปในปัจจุบันนี้ เขาไว้กราบไหว้บูชากัน เวลากราบเห็นใหม่ กราบตัวแทนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กราบพระพุทธรูป กราบตู้พระไตรปิฎก กราบพระธรรม แล้วก็กราบพระสงฆ์ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ไอนี้มันอยู่ที่ข้างนอก มันอยู่ที่ประเพณีวัฒนธรรม แต่ถ้าเวลาการประพฤติปฏิบัติของเรา เห็นใหม่ ครูบาอาจารย์ท่านบอก พุทธ ธรรม สงฆ์ รวมลงเป็นหนึ่งอยู่ที่ใจ พุทธ ธรรม สงฆ์ รวมลงเป็นหนึ่งอยู่ที่ใจ มันเป็นที่ความป็นมหัสจรรย์ ลึกลึ้นัก

แต่เราประพฤติปฏิบัติกันเห็นใหม่ เราถึงว่าเราตั้งใจของเรามาแล้ว เราต้องตั้งสติเห็นใหม่ ตั้งสติ แล้วเคารพสถานที่ ถ้าเราเคารพสถานที่เท่ากับเราเคารพตัวเราเอง ถ้าเราเคารพตัวเราเอง เราจะมีสติสัมปชัญญะ แต่เพราะเราเผอเรอ เราเห็นสิ่งใดไม่มีคุณค่าเลย สรรพสิ่งใดเป็นเรื่องปกติธรรมดาไปหมดเลย เราว่านี่เป็นเรื่องปกติ เป็นเรื่องธรรมดา ทำอย่างไรก็ได้เห็นใหม่ เราจะปล่อยตัวปล่อยใจเรา เราไม่เคารพสถานที่ เราไม่เคารพตัวเราเอง ถ้าเคารพตัวเราเองทำสิ่งใดเห็นใหม่ มันจะตื่นตัวตลอดเวลา สติสัมปชัญญะมันจะกลับมาอยู่ที่เรานะ

สติสัมปชัญญะ มีสติๆ คนมีสติทำสิ่งใดจะไม่มีความคิดพลาด หรือถ้ามันสุดวิสัยความคิดพลาดนั้นก็เล็กน้อย ความคิดพลาดนั้นก็ยังมีโอกาสแก้ไขได้ ถ้าเรามีสติเห็นใหม่ เรามีสติของเรา เรามีสติ เรามีการเคลื่อนไหว เราจะเข้า เราจะออก ผ่านประตู ผ่านสิ่งต่างๆ เห็นใหม่ ต้นไม้ ภูเขาเตาต่างๆ เห็นใหม่ เรามีสติสัมปชัญญะของเรา มันจะผิดพลาดบ้าง คนเรานี้สติมันไม่สมบูรณ์หรอก แต่เราพยายามฝึกของเราไว้ ถ้าเรามีสติเห็นใหม่ เราจะเคารพไปทุกอย่างเลย เพราะเราเคารพตัวเราเอง เราจะมีคุณค่ามาก เราจะมาฟังธรรมกันนี้ เราชวนขวายนกันมาเพื่อเหตุใด เราชวนขวายนมาก็เพื่อสิ่งที่เห็นใหม่ สิ่งที่ว่าฟังธรรม ฟังธรรม ประพฤติปฏิบัติ บำเพ็ญเพียรภาวนา ถ้าบำเพ็ญเพียรภาวนาเพื่อค้นหาเราใจ เพื่อหาสังขาร เพื่อหาสังขารความเป็นจริง

เราเกิดมาเห็นใหม่ เหมือนคนมีดบอด เกิดแล้วนะเหมือนสัตว์ตัวหนึ่ง เหมือนสัตว์ตัวหนึ่ง เกิดมาแล้วก็เป็นมนุษย์เห็นใหม่ โลกนี้เจริญ เขาชวนขวายนกัน เขาพยายามหาอยู่หากินกัน เพื่อประโยชน์กับสังคม ประโยชน์กับตัวของเขาเอง แล้วเขามีสิ่งใดสมควรปรารถนาของเขาบ้าง ดูเศรษฐีมหาเศรษฐีสิ เวลาเขาตายไปเห็นใหม่ นี่เวลามาเกิดเห็นใหม่ กำมือมา คั้นนมมา ร้องให้ต่างๆ คั้นนมมา โลกนี้จะเป็นของเรา โลกนี้จะเป็นของเรา เวลาคนตายไปนะแบมือทั้งนั้นเลย ญาติพี่น้องต้องจับเข้ามากำไว้ นะ เอาคอกไม้รูปเทียนให้กำไว้ ให้คิดถึง พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เพื่อให้ได้ไปเกิดในสิ่งที่ดีๆ มันเป็นเรื่องสุดวิสัย การเกิดแล้ว การเกิดนี้เป็นอริยทรัพย์ เพราะเกิดเป็นมนุษย์นี้มีกายกับใจที่จะประพฤติปฏิบัติธรรมได้ เราพูดเลยว่าเพื่อประพฤติปฏิบัติธรรมได้

แต่โลกบอกว่า เกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาแล้วนี่มันมีศรีสุข เกิดมาแล้วจะมีความสุข ความสบาย ความคิดความปรารถนานะ คนเราเกิดมาเห็นใหม่เอาอะไรติดตัวมาบ้าง เกิดมาตัวเปล่าล่อนจ้อนนะ เวลาตายไปมีเสื้อผ้าตามไปบ้างนิดหน่อย แต่เขาจะเผาทั้งหมดเลย เราเกิดมามีอะไรเกิดกับเรามาบ้าง นี่เราเกิดมาแล้ว เราเป็นมนุษย์เห็นใหม่ ใจเราเกิดมาในโลก เรามีครอบครัว มีชาติตระกูลทั้งนั้นนะ สิ่งนี้มันเป็นแรงความปรารถนาของโลก ความปรารถนาของโลกเห็นใหม่ ต้องการให้มันคง มันมีศรีสุข

แต่ถ้าเรามีสติเห็นใหม่ เรามีสติ เรามีความระลึกที่อยู่เห็นใหม่ เราเกิดเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาจะเจริญรุ่งเรืองมากเห็นใหม่ นี่เราไปสิ วัดวาอารามเป็นสิ่งที่เขามาท่องเที่ยวเห็นใหม่ ทางตะวันตกเขามาท่องเที่ยว วัด เวียง วัง คลัง

นา เขาจะมาดูวัฒนธรรมประเพณี วัฒนธรรมประเพณีนะ เราศึกษามานี้เรศึกษา วัฒนธรรมประเพณีของเราเราศึกษามาเพื่ออะไร เพื่อมีศีลธรรม จริยธรรมในหัวใจ

คนมีศีลธรรม จริยธรรมในหัวใจนะ กฎหมายนะบังคับคนทำผิด กฎหมายบังคับ คนทำผิดนะ แต่กฎหมายไม่สามารถบังคับใจคนให้อยู่ในร่องในรอยได้ เราไม่ทำ ความผิดกฎหมายนี้เราไม่มีความผิด แต่ความคิดเรามันลึกล้ำซับซ้อนนัก แต่ถ้าเรามี สติสัมปชัญญะ เรามีศีลธรรม จริยธรรมในหัวใจของเรา เราละอายใจนะ เราคิดอย่างนี้ ได้เชียวหรือ เราคิดสิ่งนี้ เราคิดสิ่งที่เป็นอกุศลได้ขนาดอย่างนี้เชียวหรือ ความคิดอย่างนี้ ไม่ควรมีกับเราเลย เพราะความคิดนั้นตอกย้ำ ย้ำคิดย้ำทำ แล้วมันจะเป็นจริตเป็นนิสัย แล้วมันจะมีการกระทำของมันตลอดไป เราถึงไม่ควรคิดอย่างนั้น เห็นไหมศีลธรรม จริยธรรม ทำให้เราละอายใจ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเนี่ย เกิดตายๆ ในวัฏฏะ ดูสัตว์ลี เวลาสัตว์ เกิดมาเกิดตาย เกิดตายนะ ความผิดพลาดของมัน ดูสิพ่อแม่ของมันเลี้ยงมันมาจนมันหา อยู่หากินของมันได้ พ่อแม่ของมันจะให้มันหาอยู่หากินของมันเอง มันต้องดำรงชีวิตของ มันนะ ถ้ามันผิดพลาดขึ้นมาก็ชีวิตของเขาเป็นอาหารของมนุษย์ เนี่ยสัตว์เวลาเขา รับ เลี้ยงกัน นี่ก็เหมือนกันเราเป็นคนเกิดขึ้นมาแล้วนี่ พ่อแม่ก็เลี้ยงเรามาแล้ว เลี้ยงเร มาแล้วในสังคมโลก เราต้องอยู่กับสังคมโลก แต่เรามีความสุข มีความเจริญ ความพอใจ เราไหมละ ถ้ามีความสุข ไม่มีความสุขของใจ แล้วมีสิ่งใดที่เราควรแสวงหาบ้างละ

เนี่ยมนุษย์ เป็นมนุษย์นี้เป็นแรงงานเฉยๆ เกิดมาเพื่อทำงาน เพื่อความเป็นอยู่ของ โลกนี้เท่านั้นหรือ มนุษย์จะมีสิ่งใดดีกว่านั้นไหม ถ้ามนุษย์มีสิ่งใดดีกว่านั้น เราควร แสวงหาที่ดีกว่านั้นไหม ถ้าควรหาสิ่งที่ดีกว่านั้นเห็นไหม เกิดเป็นมนุษย์พบ พระพุทธศาสนา พุทธศาสนาสอนอะไรบ้างละ พุทธศาสนาสอนให้ใสบาตรอย่างเดียว ใซ้ไหม ให้ทำบุญทำกุศลอย่างเดียวหรือ ทาน ศีล ภาวนา ทำบุญกุศลมากขนาดไหนนะ ถึงที่สุดแล้ว ถ้าไม่ภาวนาเราจะพ้นจากทุกข์ไปไม่ได้ แล้วพ้นจากทุกข์พ้นอย่างไรละ มี การพ้นจากทุกข์ด้วยหรือ เอ้อะ ทุกข์มันมีอยู่แล้วมันพ้นได้ด้วยหรือ แล้วทุกข์มันเกิด ขึ้นมาจากหัวใจเรามันมาจากไหนละ ทุกข์นี้มาจากไหน

ทุกข์มีเพราะมีเราเห็นไหม เพราะเราเกิดปฏิสนธิจิตเราเกิดในครรภ์ของมารดานี้ มันมีรับรู้มาตลอด ๘ เดือนอยู่ในครรภ์ของมารดา มันทุกข์ยากขนาดไหน แล้วเราต้อง

มาเกิดซ้ำเกิดซากอย่างนี้ ตอนที่มันทุกข์อยู่ในครรภ์ของมารดา มันดิ้นรนของมันตามธรรมชาติของมัน มันอยู่ของมันอย่างนั้นใช้ไหม เวลาเกิดมาแล้วนะ อืม มันฟื้นมาแล้ว แล้วมันก็เกิดมาอีกรอบหนึ่ง นี่ถ้าเกิดเป็นมนุษย์นะ ถ้าไม่เกิดเป็นมนุษย์นะ โอปปาติกะ เกิดเป็นเทวดา อินทร์ พรหม เห็นไหม นี่กำเนิด ๔ เกิดในครรภ์ เกิดในไข่ เกิดในน้ำคร่ำ เกิดเป็นโอปปาติกะ

การเกิดของจิตวิญญาณเห็นไหม เราบอกไม่มี ไม่มีหรอก ตายแล้วก็สูญ เนี่ยเกิดมาแล้วก็ชาตินี้ ก็มีความสุขกันไป โลกเขาติดกันอย่างนั้นเห็นไหม ถ้าศึกษาธรรมก็เป็นธรรมะตัดแปะ ศึกษาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตัดมาแล้วก็แปะไว้ แปะไว้ในหัวใจ ศึกษาธรรมวินัยเห็นไหม ศึกษาเพื่ออะไร ธรรมะตัดแปะนะ ตัดมาแล้วก็แปะ เวลาปฏิบัติก็เหมือนกัน จะตัดแปะเลย จะเอาสิ่งนี้ว่ามีคุณธรรมในหัวใจ เนี่ย สิ่งที่มีมันเกิดขึ้นมาในศีลธรรม จริยธรรมของเขา เขาตัดแปะของเขา เขามาฝึกฝนของเขา เขาจะเป็นประโยชน์ของเขา เราตัดแปะอย่างไรก็ตัดแปะไม่ได้หรอก ตัดมาขนาดไหนนะ

เวลาอุโปสถิละสี เวลาอุสถิละเห็นไหม นี่อุสถิละ เป็นผู้ที่ศึกษาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นพระสมัยพุทธกาล เนี่ย มีลูกศิษย์ลูกหา ๕๐๐ นะ ท่องได้หมดเพราะอะไร เพราะเป็นนักปราชญ์ จะถามปัญหาในธรรมะนี้ตอบได้หมดเลย ตอบได้ทุกอย่างเลย นี่ธรรมะตัดแปะ จำของพระพุทธเจ้ามา ตัดมาแล้วแปะไว้ที่ใจ แล้วมันแปะไว้ที่ไหนล่ะ พอแปะแล้วตอบได้ไหม ถามธรรมะพระพุทธเจ้านี้ ได้

เหมือนกับถามเรานี่ เราเป็นข้าราชการ เราเป็นผู้ว่าราชการชาติ เขาถามเราได้หมดล่ะ ในเมืองไทยมีเงินเท่าไร กองทุนนั้นมีเท่าไร โอ๊ย รู้หมด ตอบได้หมดเลย ในเมืองไทยเงินคงคลังมีเท่าไร มีกี่พันล้าน บัญชี ๑ บัญชี ๒ บัญชี ๓ มีเงินเท่าไรรู้หมดเลย นี่ก็เหมือนกันอุสถิละเห็นไหม เนี่ย ถามปัญหาพระพุทธเจ้าตอบได้หมดเลย แล้วของใครล่ะ นี่ธรรมะของพระพุทธเจ้า

พระพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา พระพุทธเจ้ารื้อฟื้นขึ้นมา พระพุทธเจ้าไม่ได้นำมาเปล่าๆ นะ สิ่งนี้คูสิ เงินคงคลังของชาติมันสะสมมาเท่าไร เราเกิดมาเป็นชาวพุทธ เราเกิดมาเป็นชาวไทยเห็นไหม ชาวไทยเราเกิดในเมืองไทย เรามีสิทธิเสรีภาพในประเทศชาตินี้ เนี่ยแล้วเงินของบรรพบุรุษของเราสะสมกันมา เราได้ใช้ได้สอยไป ได้

ใช้ได้สอยเห็นใหม่ ให้เราได้มีโอกาสได้ทำธุรกิจต่างๆ ให้เรามีโอกาสได้อยู่อาศัยในพื้นที่แผ่นดินนี้ เราเกิดเป็นชาวพุทธ เราเกิดมาพบพระพุทธศาสนา ศาสนานี้ของใคร ศาสนาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ตรัสรู้ธรรมขึ้นมา มันก็มีศาสนา ลัทธิต่างๆ มีมหาศาลเลย แล้วลัทธิต่างๆ มันสอนอะไรล่ะ ลัทธิต่างๆ ก็สอนว่าให้เราทำบุญต่างๆ อ้อนวอนเอาไงล่ะ ฤทธิชีไพรเห็นใหม่ประพฤติปฏิบัติกันไป แล้วก็เวียนตายเวียนเกิดกันไปอย่างนั้นนะ เป็นพระอรหันต์ทั้งนั้นนะ ที่ไหนก็มีพระอรหันต์หมดเลย เนี่ย สิ้นสุดแห่งทุกข์เพราะอะไร

เพราะความรู้ของเขาทางอ้อม ความรู้ของเขาเท่านั้น เขาสอนแค่นั้นไง หมกมุ่นก็หนีเงพระอรหันต์ พอหมกมุ่นก็บอกละ เนี่ย สิ้นสุดการประพฤติปฏิบัติแล้ว เพราะอะไร เพราะเขามีภูมิเท่านั้นไง เราไปศึกษากับเขาแล้วมันเป็นไปได้ไหมล่ะ มันเป็นไปได้ไม่ได้เพราะอะไร เพราะมันแก้ไม่ได้ มันเป็นความจริง มันมีความลึกลับสงสัย มันมีปมในใจของมัน

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะตรัสรู้ธรรมขึ้นมา สร้างสมบุญญาธิการมาเป็นพระโพธิสัตว์ คำว่าสร้างสมบุญญาธิการมาเป็นพระโพธิสัตว์นี่นะ ถ้าไม่มีบารมีธรรม นี่ภาระ นี่บารมีแก้กล้า บารมีธรรมในหัวใจ นี่สัมโพธิชนกเห็นใหม่ ชัมมวิจยะ อินทรีย์ต่างๆ มันมีกำลังของมัน ทีนี้มีกำลังของมัน วุฒิภาวะของจิตมันแตกต่าง มันจะไม่เหมือนเราหรอก

คูสิสัตว์เห็นใหม่ คูสิในความเป็นสัตว์ที่ว่าเวลาเขาฆ่ากันนะ นั่นมันมีเท่าไร นี่เขาฆ่ากันหมดเลย ๔๕ วันยกคอก ถ้าเป็นหมูนี่ก็วัน ยกคอกๆ มันเกิดมาแล้วต้องตายหมดๆ ตายเหมือนกัน ฆ่าเหมือนกัน มันมีประโยชน์ของมัน แต่คนไม่เป็นอย่างนั้นนะ คนอยู่ที่อาศัย อยู่ที่เขาว่าปัญญา เขาว่าปัญญาของคนนะเหตุการณ์ๆ หนึ่ง คนมองเหตุการณ์ต่างๆ ตีความหลากหลายกันไป

นี่มันอยู่ที่มุมมองเห็นใหม่ มันอยู่ที่ เนี่ยบารมีธรรม ทำไมเราชวนขวยกันมา ทำไมเขาอยู่บ้านร่มเย็นเป็นสุขเห็นใหม่ เขาอยู่บ้านของเขาเนี่ย เขาอนอยู่ในห้องแอร์ของเขา เขาร่มเย็นเป็นสุขใจ พวกนี้เขามีความคิดอะไรกัน ทำไมต้องชวนขวยไปทรมาน

ตนเอง มีประโยชน์อะไร คุณติ เขายังคิดว่าเขามีปัญญานะ เขามีความสุขของเขา นะ พวกนี้สังสัยผิปกตินะ อยู่ดีๆ ไม่ชอบ ชอบไปทรมานตน เอ้า เขาคิดของเขาเห็นใหม่ นี่คุณปัญญาของคนมันหลากหลาย

แต่ของเราเนี่ยเรามีความพอใจ เราเกิดเป็นชาวพุทธพบพระพุทธศาสนา เราไม่ได้ทรมานตน เราทรมานกิเลส เพราะกิเลสมันอยู่ในหัวใจของเรา กิเลสมันอยู่กับเรา เรากินอิมนอนอุ่นเราอยู่สุขสบายแล้วเราทุกข์ยากมาก สิ่งใดปรนเปรอมันเข้าไปแล้วมันไม่เคยให้โอกาสเราเลย ไม่เคยเห็นดีเห็นงามไปกับเราเลย สิ่งใดปรนเปรอมาแล้วไม่พอใจสักอย่างหนึ่ง จะเอามากกว่านี้ตลอดไป จะชวนชวายเป็นให้ได้เศษมากกว่านี้ ให้มากขนาดไหนมันยิ่งทุกข์มากเข้าไปใหญ่ เราจะต้องชักพินออก เราจะชักพินออกกับมัน ความไม่ต้องการของมัน ถือศีล บังคับมันไม่ทำ สิ่งใดไม่ต้องการเราไม่เห็นใหม่ นี่มุมมองของเราเห็นใหม่

เนี่ยพระโพธิสัตว์อำนาจวาสนาบารมีสร้างสมมา พอสร้างสมขึ้นมาแล้วเนี่ย มันมีการพยายามค้นคว้าหาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเอง เพราะมันไม่มี ธรรมะมีอยู่โดยดั้งเดิม นี้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นองค์ที่ ๔ เห็นใหม่ ในภทรกัปองค์ต่อไป พระศรีอาริยมตไตรยก็จะตรัสรู้ธรรมอันนี้ ตรัสรู้ธรรมอันนี้เพราะอะไร ตรัสรู้ธรรมอันนี้เป็นเพราะพระโพธิสัตว์เห็นใหม่

คำว่าสร้างสมบุญญาธิการขึ้นมา สร้างสมหัวใจละเอียดอ่อนมาก เห็นความผิเล็กน้อย ความผิเล็กน้อยก็เห็นเป็นความผิได้มากมายมหาศาลชวนชวายเป็นทำ ความผิที่เล็กน้อยก็จะไม่ทำมัน นี่มันละเอียดอ่อนขนาดนั้น จิตใจจนมันคงเห็นใหม่ จนมันคงจนถึงงาม มาเกิดเป็นชาติสุดท้าย เกิดเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ นี่ไง พอเกิดเป็นเจ้าชายสิทธัตถะแล้วเนี่ย สังคมก็พยายามจะดึงไว้ในโลก โลกกับธรรมอยู่ด้วยกัน แต่ไม่ใช่อันเดียวกันนะ

เราเกิดมาในชีวิตขึ้นมาเนี่ย โลกกับธรรม โลกคือหมู่สัตว์ โลกคือสังคม โลกคือสภาวะกรรม กรรมที่เกิดในสังคม สังคมร่มเย็นเป็นสุข เราจะมีโอกาสได้ประพฤติปฏิบัติ สังคมมีแต่ความขัดแย้ง สังคมมีแต่ความชิงดีชิงเด่นนะ มีแต่เบียดเบียนซึ่งกันและกันไปอยู่ในวัด วัดก็ยังเบียดเบียนกัน แล้วจะเอาเวลาที่ไหนมาประพฤติปฏิบัติเห็นใหม่ เรา

เกิดในสังคมที่รุ่มเย็นเป็นสุข ก็มีความสุขได้ระดับหนึ่ง จะให้สังคมรุ่มเย็นราบเรียบจนไม่มีสิ่งใดเลย มันก็ไม่ใช่สังคมนะสิ

ในสังคมมันก็มีทั้งสิ่งผิดปกติ สิ่งต่างๆ มันก็ต้องเจอจางกันไปอยู่ในสังคมนั้น แม้แต่ความคิดของเราความรู้สึกรู้สึกของเรา มันก็ยังไม่ปกติเลย มันจะมีขึ้นๆ ลงๆ ไปตามธรรมชาติของมันเห็นไหม กลุ่มๆ คอนๆ คนเกิดมาลุ่มๆ คอนๆ เพราะเราไม่ได้ทำให้มันมาอย่างเดียว ไม่ได้ทำให้มาตลอด ทำชั่วมาตลอด เห็นไหมมันก็ปั่นเปกกันมา กรรมเก่า กรรมใหม่ กรรมซับซ้อนกันมา มันก็มีให้ผลมา เราเกิดมาในสังคมนั้นแล้ว สังคมนั้นเขาเป็นอย่างไรมันก็เรื่องสังคมนั้นนะ แต่เรื่องของเรอะ เรื่องของเราถ้าเรามีอำนาจวาสนา มีบารมีของเรา เราจะเห็นของเรานะ

นี่ พระโพธิสัตว์สร้างสมมาอย่างนั้น พอสร้างสมมาอย่างนั้น นี่มาเห็นสิ่งต่างๆ เห็นสิ่งต่างๆ ควรจะอย่างไร จะรู้สัตว์จะเอาตัวเองออกให้ได้ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ารื้อกันมาเห็นไหม เนี่ยตรัสรู้เองโดยชอบ เวลาตรัสรู้แล้วนี่เดินสวนกับคฤหัสถ์ นี่ท่านบวชมากับใคร บวชมาอย่างไร เราตรัสรู้ด้วยเราเอง เราตรัสรู้เองโดยชอบ ไม่เชื่อไม่ศรัทธา นี่ขนาดที่เริ่มต้นขึ้นมาเพราะใครจะเชื่อใคร ไม่มีใครเชื่อใครนี่ วุฒิภาวะของจิตมันไม่เชื่อใครกันหรอก แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทำของท่านมา ท่านรื้อค้ำของท่านมา

สิ่งที่ท่านทำมาเห็นไหม นี่ประพฤติกฎปฏิบัติลักษณะต่างๆ เขาทำกันอยู่แล้ว แต่มันไม่มีถึงที่สุด มันก็สิ้นกระบวนการของที่สุดของคำสอนของเขา เขาว่าที่สุดแห่งทุกข์ แต่มันไม่เป็นความจริง ถ้าเป็นความจริงนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ เวลาประพฤติกฎปฏิบัติขึ้นมาแล้วถึง นี่บุพเพนิวาสานุสติญาณ ของอย่างนี้ บุพเพนิวาสานุสติญาณ จุตุปปตญาณ มันเป็นเรื่องที่ชำระกิเลสไม่ได้ แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นการทดสอบ ธรรมชาติของจิตมันเป็นอย่างนั้น ธรรมชาติของจิตทุกดวงจิต มันเกิดตาย เกิดตายมา ทุกๆ ดวงจิต ทุกๆ ดวงจิตนะเห็นไหม จิตไม่เคยตาย จิตมันมีโดยสภาวะของมัน ธรรมชาติของจิตมันเป็นอย่างนั้น ธรรมชาติของจิต มันเป็นธาตุรู้ที่มีชีวิต สสารที่มีชีวิต ธาตุรู้มันสันตติของมัน

ดูสิ ดูอย่างเกสรดอกไม้ ดูต่างๆ เห็นไหม มันผสมพันธุ์มันก็เกิดของมันไป เพราะมันเป็นสิ่งที่มีชีวิตแต่ไม่มีวิญญาณครอง ไม่มีวิญญาณครองเห็นไหม เป็นสิ่งที่มี

ชีวิต ร่างกายมนุษย์ เซลล์ต่างๆ ก็เป็นสิ่งที่ชีวิตเห็นใหม่ จิต เขาทำโคลนนิ่งต่างๆ เขาก็เอาอะไร เขาก็เอาเซลล์ในร่างกายมนุษย์นี้แหละไปทำต่อได้ แต่นั่นมันการพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์นะ

แต่ถ้าไม่มีจิตวิญญาณ ปฏิสนธิจิตจะเอาชีวิตมาจากไหน นี่สิ่งที่มีชีวิต เนี่ยจิตธาตุรู้ สสารที่มีชีวิต มันเป็นความมหัศจรรย์ แล้วสสารสิ่งที่เป็นมหัศจรรย์ มันประพฤติปฏิบัติขึ้นไปมันชำระล้างตัวมันเอง มันจะชำระล้างตัวมันเอง สิ่งที่ชำระล้าง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จุติปาตญาณ อันนี้มันไม่มีที่สิ้นสุด แล้วขบวนการของมันต้องสืบต่อไปแน่นอน บุพเพนิวาสานุสติญาณ สิ่งของมันจะสืบต่อมันมาจากไหน มันมีของมันมาอย่างไร

สิ่งนี้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาไปอยู่กับอาพาธดาบสเห็นใหม่ เวลาได้สมบัติ ๘ เจ้าชายสิทธัตถะได้สมบัติเหมือนเรา มีความรู้ความเห็นเหมือนเรา สั่งสอนคนได้เหมือนเรา มีความสงบมากเห็นใหม่ เขาบอกว่าสิ้นสุดขบวนการของเขา เจ้าชายสิทธัตถะปฏิเสธตลอด ขนาดว่ามีคนส่งเสริม มีคนยินยอม มีคนมาสนับสนุน เจ้าชายสิทธัตถะไม่ออกแวงอแวไปกับเขา นี่ไง นี่จะตรัสรู้เองโดยชอบ ดูอำนาจวาสนา ดูบารมี ดูความมั่นคงของจิตดี ของเราประพฤติปฏิบัติไม่ต้องมีใครมาสนับสนุนหรือ มันอยากวิ่งไปก่อนนะ มันอยากจะให้คนนับหน้าถือตามันก่อนเห็นใหม่

แล้วเวลาประพฤติปฏิบัติ โดยซื่อแท้จริงใจในหัวใจ เวลาปฏิบัติแล้ว เจ้าชายสิทธัตถะมาเจอ บุพเพนิวาสานุสติญาณ จุติปาตญาณ เป็นธรรมดา มันก็ไปตื่นตื่น มันก็ไปดู อยู่รู้รู้อดีตชาติ รู้ความมหัศจรรย์ของจิต มันจะเห่อเหิมไปเลยเห็นใหม่ เห่อเหิมมันก็ออกนอกทางเห็นใหม่ จุติปาตญาณ มันก็ไปอีกเห็นใหม่มันไม่สิ้นสุดขบวนการของมัน พอจิตรับรู้ ค้นคว้าในข้อมูลในใจทั้งหมดแล้ว ไปรู้ค้นต่างๆ ในความเห็นความคิดของใจทั้งหมด มันไม่มีสิ่งใดเลย วางไว้ วางใจเป็นกลาง วางใจเป็นกลาง โดยใจเป็นกลางที่มีกำลังนะ

ใจเป็นกลางตั้งแต่อวดอาหารมา ๔๕ วันนะ จิตนี้เข้มแข็งมาก จิตนี้มีจุดยืนที่เข้มแข็งมาก จิตมีสัมมาสมาธิเป็นพื้นฐานอยู่แล้ว พอเข้าไปรู้ บุพเพนิวาสานุสติญาณ จุติปาตญาณ อย่างนี้มันเป็นเรื่องของผลของวิญญูะ มันเป็นเรื่องผลของการสร้างอำนาจวาสนาบารมีมา มันเป็นเรื่องของการที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสร้างชาติมาเป็น

พระโพธิสัตว์เห็นใหม่ ตั้งแต่พระเวสสันดรไป นี่มันเป็นข้อมูลเดิม สิ่งที่เราสร้างอำนาจวาสนามา เนี่ยจุดอุปปาตญาณ มันยังขับเคลื่อนไป มันเป็นเรื่องของโลกใบนี้ มันเป็นเรื่องของสิ่งที่มีอยู่ใบนี้ มันสิ่งที่มีอยู่แล้วข้อมูลที่มีอยู่แล้ว มันเข้าไปค้นคว้าสิ่งที่มีอยู่แล้ว

แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ารื้อค้นขึ้นมาเห็นใหม่ วางใจเป็นกลางที่มีกำลังเห็นใหม่ อาสวักขณญาณ นิวินชา ๓ ด้วยการฆ่ากิเลส พอฆ่ากิเลสไปแล้วนี่ จิตที่ฆ่ากิเลสไปแล้ว ไม่ต้องไปวิตกกังวลกับสิ่งใดใดทั้งสิ้น เวลาพูดถึงธรรมะกัน ไม่ต้องไปวิตกกังวลว่าจะต้องให้เหมือนใคร จะต้องเป็นแบบของใคร เพราะอะไร เพราะสิ่งที่เราทำมาแล้วมันจริงจังเห็นใหม่

ไปฉิลิตะๆ ไบลานเปล่า ไบลานเปล่า นี่จำสมบัติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามา พูดได้ทุกคำเลย เหมือนกันเปี้ยะเลยเห็นใหม่ แต่ไม่ใช่สมบัติของไปฉิลิตะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้รื้อค้นมา เป็นผู้ประพจน์ปฏิบัติมา สิ่งนี้ธรรมะและวินัยนี้ เป็นสมบัติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า วางธรรมและวินัยไว้กับชาวพุทธ ให้พวกเราประพจน์ปฏิบัติ สิ่งที่เราปฏิบัติเห็นใหม่ เราจะไปตัดแปะไม่ได้ เราจะไปตัดแปะมาเลย ตัดธรรมะแล้วมาแปะในหัวใจ

ก็ไปฉิลิตะใบ ไบลานเปล่า ไบลานเปล่าเพราะไม่มีความจริงใจในหัวใจ เหมือนพูดได้หมดเลย เวลาไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไบลานเปล่ามาแล้วหรือ ไบลานเปล่าจะกลับแล้วหรือ สิ่งเปล่าๆ หัวใจเปล่าๆ ไม่มีสิ่งใด เปล่าๆ ธรรมะตัดแปะตัดมาแล้วก็แปะไว้ มาแปะไว้บนกิเลสด้วย ธรรมะตัดแปะนะมันไม่มีอะไร เพราะมันไม่ทำอะไรๆ เลย เห็นใหม่ จนสะเทือนใจนะ จนสะเทือนใจแล้วก็ไปประพจน์ปฏิบัติ

แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเห็นใหม่ เพราะเราเวลาพูดธรรมะกันนี้ เราเป็นห่วงเห็นใหม่ เป็นห่วงว่าโน่นก็จะผิด นี่ก็จะผิด ถ้าเรามีความจริงใจในหัวใจ เราเป็นความจริง การกระทำต่างๆ ผลของมันตอบสนองมาแล้ว ก็คือสิ้นสุดขบวนการของมัน ในเมื่อสิ้นสุดขบวนการของมันนะ เราพูดความจริงของเราไว้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่เอนเอียงไปกับใครเลย จะอยู่กับสัจจะความจริงอันนี้ ถ้าสัจจะความจริงอันนี้ สัจจะความจริงเป็นความจริง

ตั้งจะความจริงนี่คือธรรมแท้ๆ ใจ ธรรมนี่คือสิ้นสุด นี่นิพพานขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าชอบไหม แต่เรามาศึกษา นี่ เรามาตัดแปะไม่ได้ คำว่าตัดแปะ คือ เราจะเข้าใจว่าเรารู้จริงเป็นตามอย่างนั้น มันเป็นไปได้ไม่ได้ เวลาไปฐิตะเห็นใหม่ พอถึงที่สุดแล้วพระพุทธเจ้า ไบลานเปล่านั้นแล้ว หรือๆ มีความสลัดใจ มีความสลัดใจเพราะอะไร นี่มันเอาธรรมองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาแปะไว้ที่ใจ

ในการประพฤติปฏิบัติก็เหมือนกัน ในปัจจุบันนี้เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา มันยิ่งเลวร้ายกว่านี้ เลวร้ายกว่านี้เพราะว่าตัวเองเป็นความจริงขึ้นมาใจ นี่ธรรมะตัดแปะเห็นใหม่ พอธรรมะตัดแปะขึ้นมาเนี่ย เวลาไปฐิตะเห็นใหม่ เพราะมันมีในสมัยพุทธกาลนะ มันมีธรรมกถึกเห็นใหม่ ธรรมกถึกคือผู้ที่ปฏิบัติรู้ตามความเป็นจริงเห็นใหม่ วินัยตรงกับธรรมกถึก นี่วัดป่าพวกธรรมกถึกเห็นใหม่ วินัยธรรมคือสิ่งที่จำมา สิ่งที่จำมาก็ออกประพฤติปฏิบัติ ไปศึกษากับวัดปฏิบัติ พระอรหันต์ทั้งวัดเลย

นั่น ของจริงของเขาเป็นอย่างนั้น ไปหาองค์แรกเห็นใหม่ไปหาเจ้าอาวาส เจ้าอาวาสบอกเป็นพระอรหันต์เหมือนกัน ฮู้ อาจารย์มีชื่อเสียงคับฟ้า ธรรมะตัดแปะ รู้กันไปหมด คิดยี่หื้อไว้ ใครๆ ก็รู้ว่าไปฐิตะมีความรู้มหาศาล ใจธรรมกถึกมันจะรู้อะไร อยู่ในป่าในเขา มันมีแต่พุทธโธๆ มันจะไปรู้สิ่งใด แต่มันรู้ตามความเป็นจริงเห็นใหม่ เพราะธรรมะจริง ไม่ใช่ธรรมะตัดแปะ ธรรมะที่เกิดขึ้นมาจากใจ ธรรมะที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประพฤติปฏิบัติขึ้นมา

ธรรมะตัดแปะศึกษามาอย่างไรมันก็พูดได้ พูดได้ทางวิชาการ ทางวิชาการคือสิ่งเพราะจิตเห็นใหม่ คุณสิ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเห็นใหม่ ข้อมูลของจิตบุพเพนิวาสานุสติญาณ จุตูปปาตญาณนี้ สิ่งๆ ข้อมูลของจิต เขาว่าปัญญาของคนมันเกิดจากจรตนิสัยที่สร้างมา คุณงามความดี อนาคตเห็นใหม่สิ่งที่จิตนี้เข้าไป อนาคตปรารถนาสิ่งใด ปรารถนาในคุณงามความดี หรือปรารถนาจะเอาแต่ผลประโยชน์ของตัวเอง นี่ มันแรงขับของมัน

นี่พูดถึงจิตได้สำนึกนะ ข้อมูลอย่างนี้เป็นจิตได้สำนึกที่ไม่มีใครไปเห็นได้ ถ้าจิตไม่สงบลงไป จะเห็นสิ่งนี้ไม่ได้เลย เห็นแต่เปลือกๆ เห็นแต่สัญชาตญาณ เห็นแต่สิ่งที่เกิดขึ้นมากับเรา สิ่งที่เป็นความรับรู้ นี่ แล้วความรู้ที่สังคมเขายอมรับกัน ยิ่งทาง

วิชาการนี้สังคมส่งเสริมกันไปนี่ โอ้โฮโย ไปใหญ่เลยเห็นใหม่ ธรรมะตัดแปะ! ตัดมาแล้วแปะมันไว้ แล้วแปะที่ไหนก็ไม่รู้ด้วย ต้องทบทวนเดี๋ยวลืมเดี๋ยวจำได้ ต้องทบทวนตลอดเวลาเห็นใหม่

เนี่ย เวลาไปรู้จะไปศึกษา เจ้าอวาบอวกไม่ไหว รับไม่ได้ เพราะว่าสิ่งที่เราจะสอน จะสอนเขาได้อย่างไร เขามีวุฒิภาวะ เขามีความรู้มาก เขาต่างๆ เนี่ยไม่มีอำนาจวาสนาก็ผลัดไปเรื่อย ผ่อนไปเรื่อยนะ จนถึงที่สุดไปถึงสามเณรน้อย พอสามเณรน้อยว่าเฮ้ สามเณรน้อยจำเป็นจะต้องสอน เพราะมันไม่มีใครต่อไปอีกแล้วเห็นใหม่ แล้วครูบาอาจารย์ก็ต้องทรมานด้วย นี่สามเณรบอกจะศึกษาจริงหรือ ถ้าศึกษาจริงนะ ต้องทดสอบก่อนเห็นใหม่ ต้องการ कोई ให้ห่มผ้าเข้าไปตัดไผ่ มันตัดไม่ได้หรอก เข้าไปหนามมันเกี่ยวผ้าขาดหมดคนะ

แต่ความลงใจนะ ถ้ายังธรรมะมาตัดแปะ แปะอะไรก็ไม่รู้ แปะไว้ที่ไหนก็ไม่รู้ มันเป็นสัญญาอารมณ์ มันเป็นขันธ ๕ ขันธไม่ใช่จิต แล้วมันไปผูกมันไปแขวนไว้บนขันธ ขันธเป็นสมมุติ ความคิดมันเกิดดับ นี่สิ่งที่ศึกษามา มันก็เกิดมันก็ดับเป็นธรรมชาติของมัน ถ้าเราทบทวนอยู่ เรามีการศึกษาอยู่ มันข้อมูลนี้เราต้องคอยบริหารจัดการจัดการมัน เราจะได้จำธรรมะอันนั้น จะแปะไว้ที่ความคิดได้ นี่ไงถ้าจิตมันแข็งกระด้าง จิตมันไม่ควรแก่การงาน มันจะไม่เป็นประโยชน์สิ่งใดเลย

สามเณรน้อยบอกเราต้องการไม้ ให้ไปตัดไม้ไผ่อยู่ในกอ มันมีหนามเต็มไปหมด เอ้าก็ต้องไป พอไปขึ้นมาพอถึงจะตัด ก็ไม่เอาแล้ว ั้งจะเอาน้ำเห็นใหม่ ให้ห่มผ้าลงไปใต้น้ำ เดินไปนิดหน่อยก็ไม่เอาแล้ว นี่ สิ่งนี้มันการบริหารจัดการนะ ธรรมะที่ตัดแปะ มันแปะก็ไม่รู้ว่าตัดแปะที่ไหน แล้วสิ่งที่เกิดจากสัจจะความจริงมันอยู่ที่ไหนล่ะ อย่างนั้น เฮ้ ถ้าอยากจะทำประพฤติกฎปฏิบัติจริงนะ ให้นั่งสมาธิ ให้เปรี้ยบร่างกายนี้เหมือนจอมปลวก พอจอมปลวกนี้ มันมีตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ เห็นใหม่ จอมปลวกนี้มีรูอยู่ ๖ รู มีเหยี่ยวอยู่ตัวหนึ่ง มันอาศัยอยู่จอมปลวกนั้นปีดรูทั้ง ๕ รู ให้เหลือไว้รูเดียว พุทโธๆ เหลือรู

กำหนดอานาปานสติ คอยจับเหยี่ยวตัวนั้น นี่ธรรมะมันจะเกิดตรงนี้ ธรรมะมันจะเกิดจับเหยี่ยวตัวนั้นให้ได้ ถ้าเหยี่ยวตัวนั้นยังจับไม่ได้ ธรรมะจะไปแปะไว้ที่ไหน จะไปแปะที่จอมปลวก ฝนตกขึ้นมา เดี่ยวธรรมะมันจะหลุดไปนะ เนี่ยธรรมะ จอมปลวกเป็น

ดินไชใหม่ จอมปลวกเป็นสิ่งที่แปะๆ มันไว้ เดียวแตกออก ผ่นตก ดินมันก็พังทะลายไป ธรรมะตัดแปะนะแปะไว้ที่ใจ เดียวมันก็คลาดเคลื่อน มันไม่มีสิ่งใดเป็นความจริงเลย

เนีย ปิดทวารทั้ง ๕ ไว้ ให้เหลือไว้ทวารเดียว แล้วคอยจับเหยี่ยวตัวนั้น เหยี่ยวตัวนั้น มันจะออกหากินทางนี้ ตั้งสติไว้ นี่ก็เหมือนกันในการประพฤติปฏิบัติของเรา พุทโธฯฯ หรือปัญญาอบรมสมาธิ ถ้าจิตมันเป็นสมาธิ จับตัวเหยี่ยวนั้นให้ได้ ถ้าจับเหยี่ยวตัวนั้นได้นะ เอาเหยี่ยวตัวนั้นมาพิจารณา จับจิตเราให้ได้ หากความรู้สึกของเราให้ได้ นี่กรรมฐานของเรา มันมีการกระทำนะ เวลาประพฤติปฏิบัติกันเห็นใหม่ คุณิ เวลาเขาประพฤติปฏิบัติกัน ประพฤติปฏิบัติโดยสุตมยปัญญาคือการศึกษานีเย โปฐิละ ไบลานเปล่าๆ ศึกษามาแล้วก็เปล่าๆ ไม่มีสิ่งใดเลย

เนียปริยัติ ปฏิบัติ พอปฏิบัติขึ้นมาเห็นใหม่ พอปฏิบัติขึ้นมาเกิดจินตนาการ จินตามยปัญญา สุตมยปัญญา ภวานามยปัญญา ในการประพฤติปฏิบัตินี้ะ มันขบวนการของมัน มันต้องมีของมันนะ ถ้าขบวนการมีของมันเห็นใหม่ แล้วเวลามันเกิดขึ้นมาใหม่ เราจะต้องไปหวั่นไหวกับสิ่งใด เราจะไม่หวั่นไหวกับสิ่งใดหรือ เพราะถ้าเป็นความจริงแล้ว มันจะจริงของมันตลอดไป แต่มันจะไม่จริงสิ สิ่งที่เราหวั่นไหวเพราะมันไม่จริงไชใหม่ เพราะมันไม่จริงนี้เราก็อหวั่นไหวไปกับมัน เนีย ธรรมะตัดแปะทั้งนั้นเลย ธรรมะตัดแปะนี้มันเรื่องโลกๆ นะ

โลก โลกียปัญญากับโลกุตตรปัญญา โลกียปัญญา ปัญญาที่เกิดขึ้นนะโลกียปัญญาทั้งนั้นนะ ศึกษาขนาดไหนก็โลกียปัญญา แต่มันเป็นสิ่งที่ปฏิเสธไม่ได้ ไม่ใช่บอกว่า ถ้าเป็นโลกียปัญญาแล้วมันจะผิดไปทั้งหมด โลกียปัญญานี้ เพราะเรามั่นใจว่าโลกียปัญญา แล้วเกิดทิฐิมานะ เกิดความเห็นยึดมั่นถือมั่น พอเกิดความเห็นยึดมั่นถือมั่นนะ มันจะเป็นโลกียปัญญาตลอดไป ตลอดไปจนตายเปล่า สูญเปล่า จนตายไปแล้ว ก็เป็นคนเปล่าๆ ไม่มีสิ่งใดติดหัวใจนี้ไปเลย

เพราะมันเป็นทิฐิมานะ เพราะมันเป็นโลกียปัญญา แต่ผู้ที่ประพฤติปฏิบัตินี้ะ โลกียปัญญานี้เราศึกษาธรรมมา ใครเป็นคนศึกษา เราศึกษาไชใหม่ แล้วเราเกิดมาเราเป็นคนใหม่ เราเกิดมามีสัญชาติญาณใหม่ เราเกิดมาแล้วมีกายกับใจใหม่ มันมีทั้งนั้น

นะ เริ่มต้นขบวนการของการศึกษา เป็นเรื่องของโลกๆ ทั้งหมดเลย เพราะเราเกิดมาในโลก โลกนี้เป็นความจริง เกิดมาชีวิตเป็นความจริง จริงตามสมมุติ

เวลาศึกษาขึ้นมาแล้ว มันต้องมีวิวัฒนาการของมันเห็นใหม่ ศึกษา มา ดูตีเวลา พระเราบวช เวลาไปหาอุปัชฌาย์ อุปัชฌาย์องค์ไหนไม่ให้ เกศา โลมา นขา ทันทา ตโจ ไม่ให้กรรมฐาน ๕ การบวชนั้นเป็นพระขึ้นมาไม่ได้ ให้ เกศา โลมา นขา ทันทา ตโจ แล้วนี้ ให้รู้กขมูลเสนาสนัง เห็นใหม่ เพราะเป้าหมายขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป้าหมายของศาสนาเรานะ ต้องการให้สิ้นสุดแห่งทุกข์ ต้องการให้ประพฤติปฏิบัติ

เพียงแต่ผู้บวชมาแล้วมีความสามารถ มีอุดมการณ์ได้ขนาดนั้นหรือไม่ ถ้าไม่มีอุดมการณ์ได้ถึงขนาดนั้น บวชในพุทธศาสนา ก็ศึกษาปฏิบัติเป็นคันถธุระ วิปัสสนาธุระไป แต่การบวชมาทุกคนมีโอกาส ทุกคนมีสิทธิใช้ใหม่ สิทธิของคนเกิดมาเป็นมนุษย์ ความเสมอภาคของความเป็นมนุษย์ใช้ใหม่ มนุษย์มีความเสมอภาค เกิดมาเท่ากันใหม่

นี่ก็เหมือนกัน เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เราเกิดมามีกายกับใจ สิ่งที่เกิดขึ้นมาแล้ว มันเป็นความจริงใหม่ มันเป็นความจริงนะ ถ้าไม่เป็นความจริงขึ้นมาจะ ความจริงสิ่งนี้จะออกมาศึกษาธรรมะ มันศึกษาโดยขบวนการ มันเป็นโลกิยะทั้งนั้นอยู่แล้ว เพราะเราเกิดนี่เป็นโลกๆ โลกคือหมู่มสัตว์ เราปฏิเสธการเกิดไม่ได้ ถ้าปฏิเสธการเกิดชีวิตต้องไม่มี นั่นชีวิตไม่มี มันซึ่งๆ หน้าจะเห็นใหม่ ชีวิตนี้คือเรา เราก็อยู่กับชีวิตนี้ใช้ใหม่ มันเป็นความจริงใช้ใหม่

แล้วเราบอกว่า ธรรมะตัดแปะไป อยู่ ปฏิบัติธรรมนะ อันนี้เป็นสมมุตินะ อันนี้ไม่เป็นความจริง สมมุติบัญญัติไม่เอาเลย วิมุติมาทันทีเลยแปะเข้าไปที่ใจ แปะเข้าไปที่หทัยตัวนั้น หทัยมันก็แปะไม่โดน มันไปแปะเอาจอมปลวก จอมปลวกพอฝนตกมา ธรรมะนั้นหลุดออกไปเลย ไม่รู้อะไรเลย ไม่มีอะไรเลยในหัวใจเลย สูญเปล่า วางเปล่า

แต่ถ้าเป็นความจริงเห็นใหม่ เรามีจอมปลวกใช้ใหม่ จอมปลวกมันมีหทัยอยู่จริงใหม่ แล้วจอมปลวกนี้ใครเป็นคนสร้างขึ้น มา จอมปลวกมันก็ดินนั่นนะ น้ำลายมันนั่นนะ มันสร้างขึ้น มา นี่กรรมมันก็สร้างเรามาเห็นใหม่ สร้างเรามาให้มาเกิดมาตาย ในชีวิตนี้เราก็มีร่างกาย ร่างกายนี้มันจอมปลวกอันหนึ่ง แต่ใจละหทัยตัวนี้ ถ้าไม่มีหทัยตัวนี้

จอมปลวกนั่นมันก็ไม่มีชีวิต ถ้ามีชีวิตขึ้นมา ทีนี้การศึกษาของเรา ถ้ามันจะเป็นโลกียะก็ต้องเป็นโลกียะไปก่อน ต้องเป็นโลกียะ

ถ้าไม่มีโลกียะ คุสึเรามาวัดเรามาว่ากันทำไม แล้วมาบวชทำไม ถ้าไม่มีจิตใจใฝ่ดี ถ้าเราไม่มีความคิดดีๆ เราจะมาวัดใหม่ ถ้าเราไม่มีความคิดที่ดี เราจะมาประพฤติปฏิบัติกันใหม่ เนี่ยประพฤติปฏิบัติเป็นโลกใหม่ มันก็โลกทั้งนั้นนะ โลกียปัญญาทั้งหมดนะ สิ่งในโลกียปัญญา หรือโลกุตตรปัญญา เราต้องมีความก้าวเดินไป มันต้องมีจุดยืน มันต้องมีสถานที่ถิ่นกำเนิดของความคิด ถิ่นกำเนิดของใจ ถิ่นกำเนิดของศีลสมาธิ ปัญญา มันมีถิ่นกำเนิดของมันนะ

แต่เราประพฤติปฏิบัติกันนะ เราจะปฏิเสธ มาถึงก็สมมุติไม่เอา จะเอาวิมุตติ จะเอาธรรมะ แล้วธรรมะมาจากไหนนะ ไม่มีตัวเรา ไม่มีการกระทำ ธรรมะมาจากไหน ธรรมะมันก็มาจากหัวใจเรา ตอนนีหัวใจมันสกปรกอยู่ใช่ไหม หัวใจเราเกิดมาเป็นโลกนะ หัวใจเราเกิดมาเป็นสัตว์โลก หัวใจเราเป็นสัตว์ผู้ข้อง มันข้องอยู่ มันก็ศึกษาธรรมศึกษาแล้วก็วางไว้ แล้วมาประพฤติปฏิบัติเห็นใหม่ พอปฏิบัติไปมันก็เกิดจินตามยปัญญา

พอจิตมันสงบ พอเจ็สิ่งต่างๆ มันก็ไอ้โฮ เหมือนภาพพิมพ์เห็นใหม่ ธรรมะตัดแปะ คุสึ เวลาเขาตัดแปะกัน ดูเขาทำจิตรกรรมเห็นใหม่ เขาตัดแปะเปเปอร์นะ เขาตัดแปะ ธรรมะตัดแปะ พอปฏิบัติขึ้นมา ฮู้ฮู้ มันเป็นภาพพิมพ์เห็นใหม่ เขาต้องมีผ้าเห็นใหม่มีผ้าพิมพ์ สกรีนแล้วสกรีนอีก เพื่อจะเป็นภาพสวยงาม มันเป็นไปได้อย่างไร มันจินตามยปัญญาใช่ไหม มันมีอะไรละ มันไปพิมพ์ที่ไหน มันมีผ้าพิมพ์พิมพ์ลงอะไร

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าจิตสงบขึ้นมา มันจะพิมพ์ลงที่ไหน นี่ไงเพราะอะไร เพราะเราปฏิเสธกัน ปฏิเสธความสงบของใจ พอปฏิเสธความสงบของใจ มาประพฤติปฏิบัติกำหนด พุทโธ พุทโธ ปัญญาอบรมสมาธิ เป็นสมณะ จะไม่มีประโยชน์อะไรขึ้นมา สิ่งนี้ไม่มีอะไรเป็นประโยชน์ขึ้นมา มันก็ไม่ที่ขียนอาศัย มันไม่มีจุดยืนของมัน ถ้าจิตไม่มีอะไรเป็นธรรมของมัน จิตตกาวนา จิตมีงอยู่ไหน กาวนากันนะ จิตอยู่ไหน รู้จักการประพฤติปฏิบัติใหม่ จิตตกาวนา จิตมันเป็นอย่างไร ว่าคนเกิดมามีกายกับใจๆ แล้วใจอยู่ไหน มันจับไปที่ไหน มันก็รู้สึกตัวไปตลอด แล้วเวลาจิตมันนอนหลับ มันเพื่อเจอ

มันเพื่อฝันไป อูย กลัวจิตออกจากร่างแล้วเข้าไม่ได้ เดี่ยวออกไปแล้วมันกลับมาไม่ได้ นี่ไม่มีวุฒิภาวะ ไม่รู้สิ่งใดๆ เลย พอไม่รู้สิ่งใดๆ เลยก็จินตนาการไป

ไอ้โน่นเป็นไสยศาสตร์นะ การเหาะเหินเดินฟ้าต่างๆ อภิญญามันแก้กิเลสไม่ได้ อภิญญาจะเกิดต่อเมื่อจิตที่มันสงบ จิตที่มันมีข้อมูลของมัน ถ้าอภิญญาเกิดขึ้นมาเห็นใหม่ คนเพ่งกลีธ กภาพเทวิลนะ พระพุทธเจ้าเพิ่งเกิด อยู่บนพรหม เขาระลึกอดีตชาติได้ ๔๐ ชาติ อนาคตได้ ๔๐ ชาติ สิ่งนี้มันมีก่อนพุทธศาสนา มันมีมา จิตของใครที่มีหลักมีเกณฑ์ของเขา เขาก็ทำของเขาได้ สิ่งที่เขาทำของเขาได้เห็นใหม่ มันข้อมูลนะ ข้อมูลเจ้าชายสิทธัตถะเห็นใหม่ บุพเพนิวาสานุสติญาณ จุตูปปาตญาณ นี่คืออะไร นี่คือข้อมูล ถ้าใครเข้าไปเห็นข้อมูล ข้อมูลก็คือข้อมูล แล้วมันชำระกิเลสใหม่ละ

ถ้าไม่อาสวักขณญาณชำระกิเลสได้อย่างไร ข้อมูลทุกคนมี แล้วข้อมูลที่มีแล้ว ใครสะสมมาแล้ว ข้อมูลนี้ที่ใครเข้าไปใช้ประโยชน์ของมัน มันก็ประโยชน์โดยกิเลสไป ประโยชน์โดยกิเลสมันก็ทำให้ฟูไป ทำให้เป็นผู้วิเศษไป แต่ถ้ามีสติสัมปชัญญะเห็นใหม่ ข้อมูล มันน่าสลดสังเวชนะ ข้อมูลคืออะไร ข้อมูลคือเราตายมาก็ภพที่ชาติละ แล้วถ้ามีแรงขับเคลื่อนมันจะไปอีกนะ แล้วมันจะชำระล้างกันได้อย่างไร ถ้าเราไม่รู้จริงของเรา

ถ้าเราไม่รู้จริงของเรานี้มันแก้ไชนะ นี่ไงพอจิตสงบ จิตต่างๆ พอจิตมันจะเป็นสมาธิ จิตมันจะมีสิ่งต่างๆ ไปรู้ไปเห็นสิ่งใดๆ ขึ้นมานะ ถ้ามีสติสัมปชัญญะวางไว้ มันเป็นเรื่องที่ปฏิเสธไม่ได้ คนเราเวลาเดินทางไปนี่ ทางของตัวเองมันรกชัฏ เราก็ต้องปรับพื้นที่ไป ทางของบางคน เรียบง่ายสะดวกสบาย ทางของบางคนมันลุ่มๆ ดอนๆ จิตของเราที่สร้างมานี้มันหลากหลายนัก

การประพฤติปฏิบัติ มันจะมีสิ่งที่กระทบรุนแรงหลากหลายนัก แล้วรุนแรงขนาดไหน มันเป็นเรื่องใด ตั้งสติของเราไว้ พอตั้งสติของเราไว้ สิ่งใดรู้แล้วผ่านๆ ต้องรับรู้ ไม่ใช่ปฏิเสธว่ามันไม่มี มันมีของมันนะ มันมีสิ่งใดที่มาขัดขวาง มันมีของมัน มีแล้วจิตเราสงบใหม่ จิตมันเป็นความจริงใหม่ ถ้าจิตสงบขึ้นมาเห็นใหม่ แล้วมันมีความเห็นมันมีของมัน เวลา มีนี่จินตามยปัญญา มันเป็นจินตามยปัญญา มันไม่ครบ ขบวนการของมัน

แต่ถ้าจิตมันสงบลงไปนะ จิตมันสงบเข้าไป สิ่งที่เราที่เห็น เวลาเราเห็นขึ้นมาเห็นใหม่ เวลาจิตสงบขึ้นมา เราเห็นเหตุการณ์ต่างๆ มันก็วิจิตรฉายใช้เซาว์ปัญญา พอใช้เซาว์ปัญญา มันปล่อยมันวางเห็นใหม่ ภาพพิมพ์ๆ แหมมันพิมพ์ภาพนะ โอ้โฮ ภาพนานะ แหม จิตมันเป็นโศคาบัน เป็นสภิกทาคา ไร้สาระ จินตามยปัญญาแก้กิเลสไม่ได้ สิ่งที่เป็นจินตนาการต่างๆ มันเป็นจินตนาการ แล้วใจของเรามันมหัสจรรย์อยู่แล้ว ใจเราของเราเห็นใหม่ คุณติจรตินิสัยของคนมันไม่เหมือนกัน

แล้วธรรมะของพระพุทธเจ้าเราก็ศึกษามาแล้ว ศึกษาธรรมะของพระพุทธเจ้ามาแล้วเราก็จินตนาการของเราไป ให้ขบวนการของเราเป็นไปตามธรรมะอันนั้น อยากรู้ อยากเห็น อยากเป็น อยากไป กลัวใจ กลัวว่าเราประพฤติปฏิบัติแล้วมันจะไม่รู้ธรรม กลัวปฏิบัติไปแล้วเดี๋ยวธรรมะเกิดมันจะไม่เข้าใจ จะเก็บให้หมดเลย สุตมยปัญญา จินตามยปัญญา มรรคหยาบฆ่ามรรคละเอียด สิ่งต่างๆ ที่เราเจอเราพบเห็นนี่นะ

ถ้าเป็น ขิปปลาปัญญา ผู้ที่ปฏิบัติได้ง่ายง่าย มันมีโอกาสผ่านไป แต่เราประพฤติปฏิบัติ เวไนยสัตว์ บัว ๔ เหล่า สิ่งที่เป็นบัว ๔ เหล่านี้ ถ้ามันรู้จริงเห็นจริง แล้วเราทดสอบๆ เราพยายามทบทวนต่างๆ ต้องทบทวนของมันไป จิตมันจะพัฒนามันจะละเอียดของมันขึ้นมา ต้องทดสอบ ต้องขยันหมั่นเพียร แต่เวลาเป็นจินตนาการ เป็นจินตามยปัญญา เวลามันเป็นมันเห็นนะ มันจะให้ค่าของมันไป แล้วถ้าจิตใจของเราไม่มีหลักไม่มีเกณฑ์ มันเชื่อมั่นของมันไป มันไหลมันไปนะ มันไหลตามมันไปๆ พอไหลตามมันไป เป็นอะไรละ มันก็เป็นภาพพิมพ์ ภาพพิมพ์มันพิมพ์ที่ไหนละ มันพิมพ์ที่ผ้าใช้ใหม่

แต่ถ้าจิตสงบ จิตเราต้องสงบ เราจะพยายามของเรา มันจะเกิดภาวนามยปัญญาไปข้างหน้านะ ถ้าเกิดภาวนามยปัญญาไปข้างหน้า คนจะเข้าใจโลกุตระธรรม ไม่ใช่ธรรมะตัดแปะ ธรรมะตัดแปะ มันเป็นธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วความจินตนาการของคน ความเป็นไปของจิต แล้วจิตของแต่ละคนมันมีหลากหลายนัก แล้วถ้าจิตของคน จิตมันมีสงบบ้าง พอสงบบ้างนี่จินตนาการของจิตมันจะถึกลับนัก แต่ถ้าจิตของคนมันยังเป็นปกติสามัญสำนึกนี้ มันจินตนาการได้ประสา มัน แต่ถ้าจิตมันนะ คุณติ เหมือนเราโดนเห็นใหม่ เราเคยสลับใหม่ วางยาสลับใหม่ มันไปเราไปรู้ไปเห็นสิ่งต่างๆ ที่เราคาดหมายไม่ได้เลย มันเป็นของมันไป แล้วถ้าจิตมันจินตามยปัญญาเห็นใหม่

มันเป็นของมันไป มันเป็นธรรมใหม่ละ มันไม่เป็นธรรมเพราะอะไร ไม่เป็นธรรม เพราะมัน ไม่มี คนสลับเป็นคนที่ควบคุมสิ่งใดๆ ไม่ได้

แต่ถ้ามีสติสัมปชัญญะของเราไปเห็นใหม่ พุทโธก็ได้ ที่เขาบอกพุทโธๆ พุทโธที่เป็นสมณะ ที่ไม่มีคุณประโยชน์นะ มันจะลงสู่รากเหง้า รากเหง้าของจิตจิต รากเหง้าของปฏิสนธิจิต รากเหง้าของสิ่งที่เกิดมาเป็นมนุษย์ สิ่งที่เกิดเป็นมนุษย์เรา สงสัยกันว่า เราเกิดเป็นมนุษย์ มนุษย์เราเกิดมาจากไหน แต่รากเหง้านี้เราลงถึงรากเหง้า เห็นใหม่ กายกับใจเพราะถ้าจิตสงบ พุทโธๆ อัมปนาสมาธิ จิตมันปล่อยกายได้ มัน สักว่าแต่รู้ มันไม่รับรู้เรื่องกายเลย จิตเป็นจิตอิสรภาพได้เลย อิสรภาพในตัวของมันเอง ได้ ถ้าอิสรภาพในตัวของมันเองเห็นใหม่ โอ้โฮ มันจะเป็นความลึกกลับมหัศจรรย์ จิต เห็นใหม่

ครูบาอาจารย์ที่ประพฤติปฏิบัติมาแล้ว ท่านบอกว่าถ้าพระเราไม่ทรงสมาธิ ไม่ ทรงศีลทรงธรรมใครจะทรง ถ้าจิตมันสงบมันจะอยู่ของมันได้ไง มันร่มเย็นเป็นสุขนะ ถ้าไม่ร่มเย็นเป็นสุขนะ ถ้าอุคคภาวะของเรา จิตของเราอ่อนแอเห็นใหม่ อานาจาสนา เราสร้างมาไม่เข้มแข็ง พอเข้าไปสงบ โอ้โฮนิพพานนะ โอ้โฮไม่มีกิเลสเลยนะ โอ้โฮ มันว่างหมดเลยนะ เห็นใหม่มันคิดได้ ทั้งๆ ที่มันแค่พออยู่พอกิน นี่สิ่งที่เกิดขบวนการ ขึ้นมาอย่างนี้ มันไม่ใช่ธรรมะตัดแปะ มันไม่ใช่การทำภาพพิมพ์

สิ่งนี้เราจะมีกรหลอมละลายเห็นใหม่ คุณเขาทำสิ่งที่หล่อจิตรกรรมต่างๆ เขาจะ หล่อของเขาเนะ เขาต้องสร้างแบบ พอสร้างแบบของเขาขึ้นมาเนะ เขาต้องทำแม่แบบ ทำแม่พิมพ์ พอทำแม่พิมพ์ เขาต้องหาเศษหาวัสดุต่างๆ เขามาหลอมแล้วต้องเทมันเป็น ขึ้นเดียวกัน มันเป็นสิ่งก่อสร้างขบวนการของมันขึ้นมา จิตของเราเห็นใหม่ จิตของเราถ้า มันเป็นสัมมาสมาธิเห็นใหม่ ตัวนี้แหละตัวพื้นฐาน นี่ไง กรรมฐาน ฐานที่ตั้งแห่งการ งาน

ถ้าเราเข้าไม่ถึงฐานที่ตั้งแห่งการงาน มันเป็นสิ่งสัญชาตญาณ มันเป็นจินตามย ปัญญา เป็นธรรมะพระพุทธเจ้าใหม่ เป็น ไม่ปฏิเสธนะว่าเราศึกษาธรรมะพระพุทธเจ้า ศีลธรรม จริยธรรม ธรรมะตัดแปะนี้ไม่เป็นประโยชน์ มันเป็นประโยชน์กับสังคม มัน เป็นประโยชน์กับชาวพุทธ เห็นใหม่คูสิ ชาวพุทธเราเห็นใหม่บริษัท ๔ มีหลากหลาย คนเราเข้ามาประพฤติปฏิบัติต่อเมื่อทุกข์ยาก ต่อเมื่อมีความทุกข์ พอความทุกข์เจือจาง

ไป มันก็จะออกไปโผล่เด่นแผ่นกระโดดกับโลกเขาอีกแล้ว คือเข้ามาเพื่อประโยชน์
ชั่วคราว ศาสนาพุทธนี้เข้าๆ ออกๆ ที่ไหน

พุทธโธ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน มันอยู่ที่หัวใจของเรา เวลาครูบาอาจารย์ที่ประพฤติ
ปฏิบัติถึงที่สุดแห่งทุกข์เห็นใหม่ พุทธ ธรรม สงฆ์ รวมลงที่ใจ เพราะตัวใจเป็นตัวธรรม
ตัวใจมันเป็นตัวโสดาบัน สกิทาคา เป็นอนาคา เป็นถึงที่สุดแห่งทุกข์พ้นจากทุกข์ไป ภพ
ไม่มี ใจไม่มี สรรพสิ่งไม่มีแล้วมันมีอะไร มันเหลืออะไร พุทธศาสนามันมหัศจรรย์ ลึก
ล้ำๆ แต่นี้เราทำความสงบของใจเข้าไปเห็นใหม่ ฐิติจิต สัมมาสมาธิ นี้กรรมฐาน ฐาน
ที่ตั้งแห่งการงาน เราออกทำงานเห็นใหม่ มันไม่ใช่มีอะไรแปะมัน ไม่มีสิ่งใดๆ ไปอาศัย
สิ่งนี้เป็นที่พึ่งอาศัย เพราะเป็นภพ เป็นสถานที่ เป็นกรรมฐาน ฐานที่ตั้ง เนี่ยสะอาด
บริสุทธิ์ขนาดไหนนะ

จิตเดิมแท้ที่ส่องใส จิตเดิมแท้ที่หมองไปด้วยอุปกิเลส จิตเดิมแท้ที่ส่องใส จิต
เดิมแท้เป็นผู้ข้ามพ้นกิเลส ความส่องใส ความสะอาด ผุดผ่องขนาดไหน กิเลสทั้งนั้น
อุปกิเลส ๑๖ ความว่าง โอภาส ความสว่างไสว กิเลสอย่างละเอียดใจ กิเลสอย่างหยาบๆ
กุทุกข์ยาก น้ำตาไหลนองหน้า มีแต่ความทุกข์ยาก แยกห้ามกันอยู่เนี่ย อารมณ์ความ
ทุกข์เนี่ย นี้กิเลสหยาบๆ พอมันสงบกำหนดพุทธโธ ทำจิตสงบขึ้นมา มันปล่อยวางขึ้นมา
ใสสว่างหมดเลย อุปกิเลส กิเลสอันละเอียด จิตไม่นิ่ง เราจะไม่เห็นกิเลส เห็นกิเลสนะ
ต้องค้นคว้าหามัน กิเลสมันจะมาให้เราชำระมันเป็นไปไม่ได้หรอก

กิเลสเห็นใหม่ กิเลสเป็นนามธรรม กิเลสมันเกิดจากจิต แล้วไม่ใช่กิเลสเกิดจาก
จิตที่เกิดในปัจจุบันนี้นะ กิเลสเกิดจากจิตเพราะจิตมันมีวิชา มันพาเกิดพาดายมานะก็
ภพที่ชาติ เวรกรรมมันซับซ้อนมามหาศาล เวรกรรมมันซับซ้อนมามหาศาล กรรมเก่า
กรรมใหม่ กรรมเก่ามันบังคับมันแสดงออกจนเป็นจริตเป็นนิสัย เป็นอำนาจวาสนา นี้
กรรมเก่า แล้วเราจะไปชำระล้างมันอย่างไร ของมันเป็นอดีตชาติ กรรมเก่ามันเก่าแก่
หมด เขาว่าข้ามภพ ข้ามชาติไม่ได้นะ การปฏิบัติต้องเป็นปัจจุบันนะ ข้ามภพข้ามชาติ
ว่าอดีต อนาคต แล้วปฏิบัติมันจะสิ้นไม่ได้ ข้ามภพข้ามชาติ เป็นอดีต อนาคต แต่มัน
ชำระกันที่ปัจจุบันนี้ ถ้าปัจจุบันนี้เห็นใหม่ อดีตมันมาจากไหน มันเป็นปัจจุบัน
อนาคตมันก็ไปจากปัจจุบันนี้

อดีต อนาคต เป็นสิ่งที่ชำระล้างกิเลสไม่ได้ แต่อดีต อนาคต มันตั้งอยู่บนอะไร บุพเพนิวาสานุสติญาณ จตุปปาตญาณ ข้อมูลมันอยู่ที่ไหน ข้อมูลของอดีต อนาคต มันวางอยู่บนอะไร เราจะตามไปล้างอดีตใครจะตามไปล้างมันล่ะ แต่ข้อมูลในอดีตมันออกไปจากไหน มันออกไปจากไหน มันออกไปจากฐานที่ตั้ง มันออกไปจากฐิติจิต มันออกไปจากจิตที่สงบ อนาคตมันจะไปจากไหน ถ้าไม่มีมรรคญาณ ไม่มีการทำลาย อนาคตมันก็ไปจากจิตนี้

แล้วว่า มันจะข้ามภพข้ามชาติไม่ได้ คนภาวนาไม่เป็นมันไม่เป็นวันยังค่ำนะ แล้วเวลาพูดขึ้นมามันก็จินตนาการของตัวเอง ว่าอู๋ ถ้าพูดถึงนรกสวรรค์มีก็ไม่ได้ ถ้า นรกสวรรค์มีก็ต้องไปล้างที่อดีตก่อน ไปล้างอดีต ไปล้างสวรรค์มา ไปล้างนรกมา นรกสวรรค์อยู่ที่ใจนะ ถ้านรกสวรรค์อยู่ที่ใจ มันจะล้างกันที่นี้ ถ้าล้างที่นี้พอจิตมันสงบ เข้ามาเห็นใหม่ พอจิตมันสงบเข้ามาออกหากิเลส ถ้าการเคลื่อนไหวอยู่ จิตไม่มีหลักมีเกณฑ์มันจะหากิเลสไม่เจอ

แต่ถ้ากิเลสนะ น้ำใสจะเห็นตัวปลาๆ พอมาประพุดติปฏิบัติก็จินตนาการนะ โยธ้าน้ำใสจะนั่งอยู่ที่นี่ เคียวปลา มันจะวิ่งมาชนเรานะ มันไม่มีปลาโง่ตัวไหนวิ่งมาชนเราหรอก น้ำใสแล้วเห็นตัวปลา จิตสงบแล้วจิตเดิมแท้ที่ส่องใส ส่องใส กิเลสมันใสกว่านั้นอีก พอใสกว่านั้นเราต้องออกรื้อค้น รื้อค้นอะไร รื้อค้นในกาย ในเวทนา ในจิต ในธรรม ในเวทนา เวลาใสขนาดไหนมีความชื่นใจ มีความสุขใจ โอ๊ย จิตใสสว่างมาก นี่อะไร นี่สุขเวทนา

พอมันเสื่อมนะ พอจิตมันเริ่มเสื่อม ทุกขเวทนา เสียใจมาก แล้วเวลาบอกไม่เห็นกิเลสเลย ปลาไม่เห็นเจอสักที แล้วไอ้เสียใจ ดีใจ มันเป็นอะไร ดีใจเสียใจกับความส่องใสความเศร้าหมองนั่นมันคือใคร ถ้ามันมีความเศร้าหมอง มีความส่องใส ไอ้ความเศร้าหมองความส่องใสมันเป็นอะไร มันก็เป็นกิเลสไป เพราะเป็นต้นเหตุความทะยานอยากไป ถ้ามันจับความเศร้าหมอง ความใสส่วนความใส แต่ความเศร้าหมองความส่องใสมันเป็นกิริยา เป็นอาการของใจ ใจนี้มันติดสภาวะแบบนั้น ถ้าสติมันทันมันจับของมันได้ ถ้ามันจับของมันได้ นี่ไงๆ กิเลสไป ความส่องใสเป็นความส่องใส ความส่องใสเป็นเรื่องของจิตนะ ความดีใจ เสียใจ มันเกิดจากจิตอีกอย่างหนึ่งนะ

ความฟ่องใส ความสงบเรียบ ความฟ่องใส ความเศร้าหมองเกิดจากไหน ถ้ามันจับได้นะ ความฟ่องใสกับความเศร้าหมองมันเกิดมาจากที่ไหน ทำไมมันเกิดมาละ จิตฟ่องใสแล้วมันก็ฟ่องใส แล้วมันทำไมเสียใจดีใจละ ใจดีใจ เสียใจ ก็มันไม่ได้ตั้งใจมันไป ไม่ได้ตั้งใจนะค้นหาความทะยานอยาก ทุกข์ควรกำหนด สมุทัยควรละ ค้นหาความทะยานอยากมันอยู่ที่ใจ ถ้าค้นหาความทะยานอยากอยู่ที่ใจ รื้อค้นมันเอามาแยกแยะทำไมถึงดีใจ ทำไมถึงเสียใจละ ทำไมมันฟ่องใสทำไมมันดีใจ เวลามันเศร้าหมองทำไมมันเสียใจ ใจเสียใจดีใจนี่มันมาจากไหน รื้อค้นมันเห็นไหม ค้นคว้าหากิเลสแล้วออกแยกแยะมัน การออกแยกแยะมันต้องออกมา รื้อมาค้นเห็นไหม

คูติ เราจะหล่อจิตรกรรมเห็นใหม่ เราจะต้องสร้างแบบเห็นใหม่ เราต้องปั้นก่อน ปั้นขึ้นมาแล้วเราก็ต้องมีแม่แบบนะ พอได้แบบแล้วนะ เราจะหาอะไรมาหล่อแล้วเราจะหลอมอย่างไรละ หลอมแล้วพอเทออกมันออกมาใหม่ มันไม่ใช่ตัดแปะ มันขึ้นขบวนการมันขึ้นมา มันเป็นขึ้นเดียวกันไง มันหลอมรวมขึ้นมา ใจของเราเหมือนกัน มันมีความดีใจ มันมีความเสียใจ สิ่งนี้เราหาขบวนการของมัน เราทำขบวนการของมันมันจะเป็นมรรคญาณ มรรคญาณมันมีอะไรบ้าง มีปัญญาชอบ งานชอบ เพียรชอบ งานชอบ งานในอะไร ตัดแปะไม่ใช่งานชอบนะ พอไปตัดมาใช่ใหม่ ตัดธรรมะมา ตัดรูปมา ตัดสิ่งใดมาจะมาแปะที่ไหน พอแปะมันให้มันแปะใหม่ พอแปะแล้วนี่มันจะหลุดใหม่ แปะแล้วเป็นความจริงใหม่

เราจะบอกว่าการตัดแปะมันเป็นวัตถุต่อวัตถุ มันเป็นจิต มันเป็นกิเลส มันเป็นสมาธิ มันเป็นปัญญา มันเป็นงานชอบ เพียรชอบ เลี้ยงชีวิตชอบ สติชอบ สมาธิชอบ แล้วอะไรมันอยู่ที่ไหน มันทำกันอย่างไร นี่ธรรมะตัดแปะไง แล้วพอตัดแปะเสร็จแล้วนะ แล้วเวลาพูดถึงธรรมนะ ก็พูดเฉพาะส่วน นี่ไง ขณะจิตนะ อูย จิตมันพิจารณาไปแล้วมันปล่อยนะ อูย มันสำรอกกิเลสนะ อูย กิเลสออกหมดเลย แต่เวลามันเป็นนะ มันขึ้นไปตามอัตโนมัตติ มันขึ้นไปตามอัตโนมัตติเลย มันเสร็จเองไง งานมันเสร็จเอง นี่คนมันไม่เป็น คนมันตัดแปะนะ มันมีจินตนาการของมัน มันไม่เป็นความจริง แล้วไม่เป็นความจริงนะ

คนที่เห็นความจริงผู้ที่ปฏิบัติจริง รู้จริง เห็นจริงนะ ไม่ต้องไปยุ่งอะไรกับเขาอยู่เฉยๆ นี่ มันเห็นถูกเห็นผิดหมดเอง เพราะขบวนการของเรา ขบวนการของจิตที่การจะ

หลอม การจะทำให้เป็นสิ่งต่างๆ มันไม่ได้แปะไว้ที่ไหน มันเป็นขึ้นมาจากการหล่อหลอม มันเป็นขึ้นมาจากการมีรูปแบบ มันเป็นขึ้นมาจากการกระทำ พอมันสำเร็จแล้วมันเป็นขึ้นแล้วมันจะแปะอะไร มันขึ้นเดียวกัน มันไม่ต้องแปะกับอะไร ไม่มีอะไรเลย

นี่เงมันถึงต้องมีจิตเจต มีสัมมาสมาธิ มีรากเหง้าของมัน จะชำระกิเลส จะถอดถอนกิเลสมันขึ้นมา ถ้าถอดถอนขึ้นมา สิ่งของมันถอดถอนขึ้นมามันเป็นอะไรล่ะ สิ่งที่เป็นใครทำได้ ใครทำได้ มันทำของมันอย่างไร นี่มันเห็นของมันหมด มันรู้ของมันหมดว่า จิตเป็นอย่างไร จันท์เป็นอย่างไร จันท์กับจิตมันต่างกันอย่างไร

จิตเห็นกาย นี่เห็นกายเพราะเหตุใด เห็นกายแล้วมันแยกแยะกายอย่างไร ไม่ใช่สูตรสำเร็จนะ พิจารณากายนะ โอ้อโฮ พิจารณากาย อสุภะ มันเป็นที่บังการประพฤติ ปฏิบัติขึ้นมา เห็นอสุภะ อสุภัง แล้วพอคนเราขนาดที่เราไม่เข้าใจนะ พอปฏิบัติไปนี้ทุกคนไม่อยากเห็นกาย พอเห็นกายแล้วคิดว่าเห็นซากศพ มันจะเห็นผีเห็นไหม เห็นผีเห็นจิตวิญญาณ เห็นกายนี้เห็นโดยสังขธรรม เวลาเห็นกายเห็นเป็นซากศพ มันพุพอง มันเปื่อยเน่า มันทำอย่างไร มันจะพุพองเปื่อยเน่า มันต้องมีกำลังของมันนะ ถ้าจิตไม่มีกำลังขยับเขยื้อนเป็นสิ่งใดไม่ได้เลย เห็นก็เป็นเพราะกำลังของจิตก็อันหนึ่ง เห็นแล้วมีสติปัญญาอะไรครวญมัน

เหมือนรถ เราติดเครื่องได้แล้ว เราจะขับรถ เราจะเอารถเราไปถึงเป้าหมายได้อย่างไร คนขับรถไม่เป็น ดิคก็ไม่มี เป็น ไส้เกียร์ก็ไม่มี เป็น เขาให้ไส้เกียร์นะ มันดับเครื่องทิ้งเลย มันบอกไส้แล้วถึงที่แล้วนะ มันพูดของมันไป แต่คนเป็นเห็นแล้วงำ เห็นแล้วตกลง นี่เงธรรมะตัดแปะ ตัดแปะจากจินตนาการของตัวเอง ตัดแปะเพราะความพอใจ ตัดแปะเพราะความนึกคิดความเห็นตามจินตนาการของเขา

แต่ถ้าเป็นความจริงนะ ความจริงผู้รู้จริงมี ผู้รู้จริงเห็นจริง เวลาสอนตามความเป็นจริง มันต้องเกิดขบวนการของมัน เราเกิดมาปฏิสนธิจิตนี้ มันเกิดมาในไข่ของมารดา มันเกิดเป็นคนนะ มันเกิดเป็นโอปปาติกะ เกิดเป็นเทวดา อินทร์ พรหม เกิดแล้วมันได้สถานะนั้นมาแล้ว เพราะจิตมันต้องเกิดเป็นธรรมชา จิตมันต้องเกิดเพราะมันมีแรงขับ มีจุตูปปาตญาณ มันต้องไปแน่นอน มันต้องไป ธรรมชาติมันเป็นอย่างนั้น ธรรมชาติของเวรของกรรม

มันอยู่กับจิตแล้วมันขับเคลื่อนไปอย่างนั้น สสารธาตุรู้ที่มีชีวิตมันเป็นอย่างนั้น มันเป็นไปตามถ้าทำดีก็ไปเกิด เป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม ทำดีโดยตั้งใจ ปราธณา เป็นมนุษย์ก็ได้เป็นมนุษย์ เป็นมนุษย์แล้วก็ทำดีทำชั่วของมัน มันเกิดมาแล้วมันมีโอกาสของมัน ถ้าทำกรรมไว้มันตกนรกอเวจี เป็นสัตว์เดรัจฉาน เป็นธรรมชาติของมัน ธรรมชาติของมันเป็นอย่างนั้น

ธรรมชาติของการเกิดและการตาย ใครบังคับบัญชามันไม่ได้ มันเป็นสังขธรรม อันหนึ่ง มันเป็นตัวจะความจริงมันเป็นวิญญูะอันหนึ่ง จิตนี้มันอยู่ในวิญญูะ วิญญูะนี้มันเป็นอย่างนั้น ธรรมชาติของมันอยู่เป็นอย่างนั้น แล้วเราเกิดขึ้นมาด้วยบุญกุศล บุญกุศล เห็นไหม คุณทำไมคนเกิดดีเกิดชั่ว ทำไมเราเกิดมาในครอบครัวเดียวกัน มีคนดี คนชั่ว มีคนบุญมากกว่านะ คนบุญน้อยกว่า บุญมากกว่านะเกิดมาแล้วได้โอกาสมากกว่า ได้โอกาสดีกว่า นี่ไงมันมีของมันโดยธรรมชาติของมันอยู่อย่างนั้น ธรรมชาติอันนี้มันหมุนไปโดยวิญญูะคือ มันหมุนของมันไปเป็นสังขธรรมอันหนึ่ง

อริยสัจของเรามันรู้คั่นอย่างนี้ เพื่อเอาจิตของเราที่รู้คั่นของมัน รู้คั่นว่าสิ่งนี้มา เป็นอย่างไร อดีต อนาคต มันมาเพราะเหตุใด ในปัจจุบันนี้เรามีกำลังของเรา เพราะเราสร้างวุฒิภาวะขึ้นมา สร้างสติขึ้นมา สร้างสมาธิขึ้นมา แล้วเอาสมาธิออกที่รู้คั่น จิตตภาวนาสมาธิคือตัวจิต เอาจิตออกที่รู้คั่นออกทำความสะอาดมันให้ได้ บุญเพณิวาสนาสุสติญาณ จตุปปาตญาณ ข้อมูลในหัวใจ มันคิดข้องอย่างไร มันมีอะไรฝังไว้ในหัวใจของมันเห็นไหม

นี่หล่อหลอมมัน หล่อหลอมขึ้นมา หล่อหลอมในอะไร ในความขัดข้องใจ ในเวทนา กาย เวทนาจิต จิตเห็นไหม ทุกขเวทนา สุขเวทนา ในกายในจิต ในกายเห็นไหม ในกายหยาบๆ เห็นไหม สิ่งใดขัดข้องใจ ไม่พอใจไปหมดเลย อยู่เฉยๆ ทุกอย่างนี้มีเพียบพร้อมไปหมดเลย ทำไมมันขุ่นใจล่ะ ทำไมมันเศร้าหมอง ผ่องใสในหัวใจล่ะ เห็นไหม เวทนา กาย เวทนาจิต มันพิจารณาได้ทั้งกาย ได้ทั้งจิต ถ้าพิจารณาจิต เพราะมันพิจารณากายมันก็ปล่อยมาที่จิต เพราะจิตมันเป็นผู้พิจารณา พิจารณาจิตเพราะที่ว่าความเศร้าหมอง ความผ่องใสของจิต จิตมันเกิดจากอะไร ถ้าไม่มีกิเลส ไม่มีตัวยุแห่ย์ อะไรจะมาเศร้าหมองผ่องใสล่ะ

นี่ชาคู้ ชาคู้ธรรมชาติของชาคู้มันเป็นอย่างนั้น แต่เพราะมีกิเลสมีตัณหา กิเลสตัณหามันเกิดจากอวิชชา บาปกรรมที่สร้างมา สิ่งทีบบาปกรรมมันสร้างมา มันก็มีความพอใจและไม่พอใจ แตกต่างหลากหลายกันไป ถ้าขุ่นใจใครมันก็ไม่พอใจคนนั้น คู้สิเวลาเขาทำธุรกิจกันเห็นใหม่ คนเสียเปรียบต้องมีความไม่พอใจ คนได้เปรียบต้องมีความพอใจ เหมือนกันเวลาประพฤติปฏิบัติไป สิ่งทีบบนถูกจริตใครก็พอใจ ไม่ถูกจริตใครมันก็ไม่พอใจ แล้วความพอใจ ไม่พอใจ มันเอาค่าสิ่งใดเป็นคนวัดละ

มันก็เอาค่าตัณหาความทะยานอยากในหัวใจไป กิเลสของแต่ละคนมันไม่เท่ากัน นั่นไง สิ่งทีบบีค่าในหัวใจนะ เพราะสุขทุกข์ ทุกข์เกิดขึ้น ทุกข์ตั้งอยู่ แล้วทุกข์ดับไป สุขไม่มี มันเพราะเป็นความพอใจมันก็มีความสุข มีความพอใจ มีความอิมเมใจ มันก็ชั่วคราว แต่จริงๆ แล้วคือ ทุกข์เกิดขึ้น ทุกข์ตั้งอยู่ แล้วทุกข์ก็ดับไป แล้วทุกข์เพราะอะไร ทุกข์เพราะมันเป็นอนิจจัง ทุกข์เพราะมันไม่อยู่กับเรา ทุกข์เพราะมันต้องมีการแปรปรวนเป็นธรรมดา

นี่ไง มันมีความทุกข์ขึ้นมา พอมีความทุกข์ขึ้นมา อารมณ์ก็เปลี่ยนแปลงตลอด มันก็ทุกข์ตลอดไป เห็นใหม่ มันหล่อหลอม มันไม่เป็นความจริง มันไม่ได้ตัดแปะ มันไม่ได้เกิดขึ้นจากการกระทำ เกิดขึ้นมาจากจำของใครมา ไม่ได้เกิดขึ้นจากจินตนาการของใครทั้งสิ้น มันเกิดขึ้นจากมรรคญาณ เกิดขึ้นจากการกระทำของจิต เพราะมันมีกรรมฐาน มันมีฐานที่ตั้ง มีการมีงานของมัน มีการหล่อหลอมมันขึ้นมา มันไม่ใช่ตัดมาแปะ

ตัดมาแปะนะ ตัดธรรมะมาแปะที่ไหนก็ไม่รู้ เพราะไม่มีตัวจิต ไม่มีสถานที่แปะ ไม่มีฐานที่ตั้ง ไม่มีชัชฎุมิที่ทำงาน เวลาจินตนาการขึ้นมามันก็ยังไม่เห็นของมัน มันไม่เห็นว่าจะแก้กันที่ไหน กิเลสมันอยู่ที่ไหน กิเลสมันเกิดที่ไหนแล้วมันดับที่ไหน แล้วเพราะว่าความคิดจินตนาการ ความคิดมันเกิดจากจิต พอเกิดจากจิตแล้วมันเป็นส่วนผลทีบบีเกิดมาจากจิต ผลทีบบีเกิดขึ้นมาจากฐิติจิต ผลทีบบีเกิดขึ้นมาจากอวิชชา ผลทีบบีเกิดจากพลังงาน มันไม่เห็นตัวจิต มันก็ไม่รู้จักจิต พอไม่รู้จักจิต มันจะไปแก้กันได้อย่างไร ในเมื่อกิเลสมันอยู่ที่จิตเห็นใหม่

คู้สิบุพเพนิวาสานุสติญาณ จุคูปปาดญาณเกิดที่ไหน แล้วเขาไม่เห็นของเขา เขาไม่รู้ของเขาเพราะอะไร เพราะมันเป็นสุตมยปัญญา จินตามยปัญญา ไม่ใช่ภาวนามย

ปัญญา ไม่มีภาวนามยปัญญา ถ้ามันไม่มีรากฐาน มันไม่มีกรรมฐาน ไม่มีฐานที่ตั้ง พอไม่มีฐานที่ตั้ง เวลาเราเอาฐานที่ตั้งออกมารื้อค้น ออกมากระทำของมัน ออกมากระทำมันก็จะล้าลงไปเห็นใหม่ ความซึ้งล้าลงไปเห็นใหม่ นี่ภาวนามยปัญญา โลกียปัญญา โลกุตตรปัญญา โลกุตตรปัญญาเกิดจากจิตเป็นสมาธิ เกิดจากจิตสงบ เกิดจากจิตมีพื้นฐาน

จิตไม่มีพื้นฐาน ปัญญาที่เกิดมาเป็นปัญญาของกิเลสทั้งหมด เป็นปัญญาโลกียปัญญา เนี่ยไม่ใช่ปฏิเสธว่า โลกียปัญญาจะไม่มีนะ โลกียปัญญามันมี มันเป็นจุดศราร์ท มันเป็นจุดเริ่มต้นของมนุษย์ที่ใฝ่ดี มนุษย์ที่ใฝ่ดีอยากจะเอาตัวออกจากกิเลส มนุษย์ที่ใฝ่ดีมันเป็นศีลธรรม จริยธรรมที่เราค้นคว้า เราพยายามของเรา เริ่มต้นมาจากนี้ เจ้าชายสิทธัตถะนะไปศึกษากับเจ้าลัทธิต่างๆ มันคืออะไร มันก็มาจากการใฝ่ดี แต่ไปศึกษาขนาดไหน มันไม่มีคนสอนให้ถึงที่สุดได้เพราะมันไม่มี เจ้าชายสิทธัตถะถึงต้องมารื้อค้นของเจ้าชายสิทธัตถะเอง จนเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าขึ้นมาแล้ว มาสอนเรา มันต้องเริ่มต้นมาจากโลกียปัญญานี้แหละ

แต่ถ้าเกิดโลกียปัญญา แล้วเป็นธรรมะตัดแปะ เราไปยึดมันถือมัน เพราะอยากสะดวกอยากสบาย เพราะอินทรีย์อ่อน เพราะวุฒิภาวะของจิตไม่มี แล้วเกิดความรู้ความเห็นของจิตที่ตามธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันเห็นใหม่ ธรรมะตัดแปะ มันแปะ มันถ้ำไปแปะบนจอมปลวก มันเป็นดินเป็นโคลน มันแปะไม่อยู่เพราะมันเคี้ยวก็ลื่น เคี้ยวก็จำ มันแปะไม่อยู่ นี่ธรรมะตัดแปะ มันตัดธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้วมาแปะที่จิต แล้วแปะที่จิตตัวจิตก็ไม่รู้ ก็เลยไปแปะที่จอมปลวก ไปแปะที่อาการของจิต ไม่ใช่ตัวจิต มันอยู่ไม่ได้หรอก

มันแปะผิดที่ผิดทาง มันแปะแล้วมันอยู่ของมันไม่ได้ พอมันอยู่ของมันไม่ได้เห็นใหม่ แต่ด้วยจินตนาการของตัวเอง ด้วยความเห็นของตัวเองเห็นใหม่ พอตัดมาแปะมันง่าย ๆ ถึงบอกว่าปฏิบัติธรรมมันง่าย ที่ไหนปฏิบัติยาก อย่าไปเชื่อเขา ปฏิบัติยากเป็นอรรถกถาคุณโยค ปฏิบัติยากมันเป็นเรื่องสุดวิสัย ชาวพุทธนะหลงมกมาย ไปพูดโง่ๆ นี่เสียเวลา เสียทุกอย่างเลย ตัดแปะอย่างเราดีกว่าง่าย ๆ นี่เพราะความไม่รู้ของเขา

แต่ถ้าเป็นความเป็นจริงขึ้นมา แม้แต่จินตมยปัญญาก็ขึ้นมา จิตมันจินตนาการขนาดไหน มันรู้ของมันขนาดไหน มันก็ยังไม่เป็นความจริงเห็นใหม่ เพราะอะไร

เพราะมันภาพพิมพ์ใช่ไหม ภาพพิมพ์มันพิมพ์ลงไปเพราะมีจิตเห็นไหม มันมีความรู้สึกของเรา แล้วมันจินตนาการไปแต่มันก็ยังไม่เห็นจริงนะ เพราะสิ่งที่พิมพ์เป็นสมมุติหมดนะ สิ่งที่เป็นวัตถุ สิ่งนี้มันเป็นอนิจจังไหม สิ่งใดเป็นอนิจจังสิ่งนั้นเป็นทุกข์ใช่ไหม แล้วตัวจิตถ้ามันสงบเข้ามา จิตมันเป็นอนิจจังไหม พอมันสงบขึ้นมาเห็นไหม นี่สถานที่ของมันมี มันเป็นไปตามความจริงของมัน ถ้าความจริงของมันขึ้นมาเห็นไหม ข้อมูลต่างๆ มันเกิดจากที่นี่ มันเป็นความจริงของมันอย่างนั้น จิตจริงเห็นจริงรู้จริงนะ ไปเห็นขบวนการของมัน

ถ้าเห็นขบวนการของมันแล้ว สิ่งที่ว่า จิตส่งออกไม่ได้ สิ่งต่างๆ จิตไม่มี มันเป็นอารมณ์ต่างหาก จิตมันเป็นธรรมชาติอยู่แล้ว จิตเป็นธรรมชาติอยู่แล้วเห็นไหม เขาบอกว่าจิตเดิมแท้ที่ปล่อยใส จิตนี้ปล่อยใสก็เป็นนิพพานแล้วสิ ปล่อยใสแล้วมันเกิดกันทำไม ปล่อยใสคืออวิชชา จิตเดิมแท้ที่ปล่อยใส พลังงานนะ มันจะมีอะไรเจือปนมาละ พลังงานก็คือพลังงาน แต่ในพลังงานมีบุพเพนิวาสานุสติญาณ มีจุลุปปาตญาณ ในพลังงานนั้นนะ ในพลังงานนั้นมันมีแรงขับของมัน

ในพลังงานนั้นไง แล้วมันจะปล่อยใสไปไหนละ แล้วมันไม่เกิดได้อย่างไร ทำไมมันไม่เกิดละเห็นไหม เพราะมันไม่รู้ สิ่งที่ไม่รู้ สิ่งที่ไม่เห็นนะก็พูดไปโดยจินตนาการของตัว มันไม่เป็นความจริงทั้งนั้น แต่ถ้าเป็นความจริงนะ ความจริงของเราเห็นไหม ให้มันเกิดกับเรา ให้มันเกิดขึ้นตามความเป็นจริง แล้วมีครูบาอาจารย์จริง จะบอกว่าเราจะทุกข์จะยาก เราจะทุกข์อะไร กว่ามันจะสงบ เพราะความสงบนะมันมีหลายระดับ แล้วความสงบของคน

คุณอย่างเรา คุณสิเราชาวตะวันออกเห็นไหม เราจะกินข้าวกัน เรากินข้าวเพราะเราอยู่กับอาหาร ข้าวเจ้าอยู่ที่นี้มันเป็นพืชท้องถิ่น มันมีอยู่โดยดั้งเดิมเห็นไหม แต่ชาวตะวันตกเขาไม่มีนะ เขากินข้าวสาลี ข้าวสาลีมันกินไม่ได้ เขาต้องทำเป็นขนมปัง เขาต้องทำให้มันเป็นอาหารที่ถูกจริตของเขา สิ่งที่เขาทำของเขาเห็นไหม เราทำของเรา เพราะมันมีของเรา เรากินข้าวเจ้า ข้าวเจ้านี้มันเป็นสิ่งที่มีคุณค่า สิ่งที่มีของมันอยู่แล้วเห็นไหม สิ่งที่มีมันไม่มี ของเขาไม่มีอย่างเรา เพราะเขาไม่มีอย่างเรา เขาต้องทำของเขาพัฒนาการอาหารของเขา แต่เขาพอมารู้ว่าของเรานี้ เราบอกของเราจะไม่มีคุณค่าขึ้นมา

นี่เหมือนกันในการประพฤติปฏิบัติเรา จิตของเราอยู่ไหน ของมันมีอยู่ดั้งเดิมของมันมีของมันอยู่แล้ว ถ้าทำขึ้นมามันเป็นประโยชน์แก่เรา แต่เรามองข้ามกันไป เรามองข้าม เราจะเอาสิ่งที่เขาทำมาให้สำเร็จรูปมา ว่าสิ่งนั้นเป็นคุณประโยชน์ สิ่งนั้นเป็นประโยชน์ นี่โลกใจ โลกเป็นใหญ่ใจ ของมันมีอยู่ ของมันเป็นไป แล้วทำตามนั้น ทำตามความเป็นจริงนั้น ถึงจะบอกว่าพุทโธๆ พอทำไปแล้วมันจะลำบาก มันจะไม่เป็นความจริง ทำแล้วมันยาก มันทำแล้วมันไม่ได้สมความปรารถนา สมความปรารถนาไม่สมความปรารถนานะ มันอยู่ที่อำนาจวาสนาของคน คนเรานี้ตั้งใจถูกต้อง พยายามทำให้ดีที่สุด แล้วมันจะได้ถึงเป้าหมายนั้นหรือไม่ถึงเป้าหมายนั้น มันยังเป็นอีกกรณีหนึ่ง

กรณีเห็นใหม่ บางทีจิตของเรา เราสร้างมามากน้อยขนาดไหน ถ้าจิตสร้างมามากเห็นใหม่ จิตสร้างมามาก ดูชาวปัญญาธิ ชาวปัญญานี้เวลาจิตมันมีเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมา มันค้นคว้าของมันนะ เราจับไว้อาการที่เกิดขึ้นต่างๆ เราจับไว้ แล้วนั่งพิจารณาเวลาออกจากสมาธิไปแล้ว มาใคร่ครวญว่านั่นมันเป็นอย่างไร ทำสิ่งนี้แล้วมันได้ประโยชน์อะไร แล้วถ้าได้ประโยชน์อะไรเราแก้ไขของเรา แล้วมาเทียบ เทียบในปกติในความรู้สึกธรรมดา ความรู้สึกอย่างนั้นมีไหม ความรู้สึกนี้ปกติธรรมดาเป็นสามัญสำนึก แต่พอจิตมันละเอียดเข้าไป จิตสงบเข้าไปมันจะไปรู้เห็นของมันเห็นใหม่ สิ่งนั้นเอามาเทียบเคียงกัน

พอเทียบเคียงกันแล้ว เวลากระทำไปแล้ว จริตนิสัยของคนไม่เหมือนกัน ดังนั้นปัญญาอบรมสมาธิ สมาธิอบรมปัญญา บอกทำสมาธิมันยาก กว่ามันจะสงบขนาดไหน มันยาก พอมันยากขนาดไหน สมาธิมันมีหลายระดับ คำว่าหลายระดับของเรานี้ มันแบบว่าบางคนต้องใช้มาก คูลิ อย่างเช่นกินอาหาร บางคนกินมากต้องกินจุ บางคนกินพอประมาณ บางคนกินเล็กน้อยเขาก็อิมของเขา เขาพอใจของเขา จิตของเรานะ ถ้าจิตมันสงบแล้วนี่เราใช้ปัญญาได้แล้ว ใช้ปัญญาใคร่ครวญนะอาหารที่มาก่อนหน้านี้เราต้องกิน ถ้าไม่กินนะอาหารมันจะเสียไป

นี่ก็เหมือนกัน จิตเราสงบแล้วเราออกใช้ปัญญา คือออกฝึกมันไป ปัญญานี้ะเกิดเองไม่ได้ สัญญานี้ะเกิดเองได้ ธรรมะตัดแปะนี้ะเกิดเองได้ โดยธรรมชาติของเราเห็นใหม่ พลังงานมันคายตัวตลอดเวลา ธรรมดาคนเรามีความคิดตลอดเวลาใช้ใหม่ ถ้ามีความคิดแล้วมันคิดถึงธรรมะพระพุทเจ้า นี่ตัดแปะได้แล้ว แต่ถ้าเป็นสมาธินะ ภาวนามยปัญญา

เกิดเองไม่ได้ ถ้าภาวนามยปัญญาเกิดเองนะ พวกเราจะไม่ต้องทุกข์ยากลำบากอย่างนี้ เราทำความสงบของใจ เราทำสมาธินี้เป็นพระอรหันต์หมดเลย มันเป็นไปได้ แต่ถ้าไม่มีสมาธิ ปัญญาที่เกิดขึ้นมานี้มันเป็นสัญญาใจ มันเป็นธรรมะตัดแปะหมดใจ

แต่พอมันเกิดสมาธิขึ้นมาเห็นใหม่ ปัญญาต้องฝึก นี่ปัญญาต้องฝึก มันแปะเองไม่ได้ มันต้องหล่อต้องหลอม ต้องมีตะธรรม ต้องแผดเผา ตะธรรมจะแผดเผากิเลส พอจิตมันสงบไปแล้ว พอจิตมันสงบนะเราออกค้นคว้า ออกเปรียบเทียบ ถ้ามัวตัวเอง เวลาที่จิตสงบแล้ว ชีวิตเป็นอย่างไร อะไรเป็นชีวิตละ แล้วชีวิตนี้มันจะขับเคลื่อนไปอย่างไร แล้วชีวิตนี้มาจากไหน แล้วตายแล้วมันจะไปไหนล่ะ แล้วชีวิตมันอยู่ตรงไหน นี่พอเราฝึก มันจะมีคำตอบนะ ฝึกหัดออกถึงจิตออกทำงาน ถึงจิตออกทำงาน ถึงจิตออกทำงาน นี่ฝึกปัญญา

พอจิตมันสงบขนาดไหนเราก็ใช้ปัญญา ปัญญาอย่างนี้คือปัญญาฝึกฝน ปัญญาฝึกฝนนะเวลาพิจารณาไปนะ กาย เวทนา จิต ธรรมนี้ เวลาถ้าจิตมันพิจารณา จิตมันมีกำลังของมันนะ คนมีอำนาจของวาสนาคือมีกำลัง แล้วเรายังทำงานไม่เห็น เวลามันพิจารณาของมันไป มันปล่อยวาง มันปล่อยนะ เพราะกำลังมันพอ พอกำลังมันพอเห็นใหม่ ความไม่พอใจ ความขุ่นใจ กายที่มันเห็นโดยจิตนี้มันกระเทือนหัวใจ พิจารณาไปแล้วนี้ มันพิจารณาเพราะกำลังมันมีเห็นใหม่ กำลังมันมี มันปล่อยๆ มันปล่อยชั่วคราวเห็นใหม่ การปล่อยจำไว้ ถ้าไม่มีเหตุมีผลอย่าเพิ่งตัดสินใจ อย่าด่วนสรุป มันจะปล่อยขนาดไหน ซ้ำแล้วซ้ำเล่าๆ ไป นี่คือการฝึกปัญญา

ปัญญาต้องฝึก ปัญญาไม่มีการเกิดเอง แล้วพอฝึกบ่อยครั้งเข้ามีความชำนาญมากขึ้น มีความคล่องตัวมากขึ้น แล้วถ้ามันฝึกไปแล้วพอมันฝึกแล้วมันเหนื่อย เหนื่อยหน่าย มันถึง มันถึง กลับมาทำความสงบของใจ เนี่ยต้องกลับมาทำความสงบของใจ แล้วต้องฝึกฝน ออกฝึกฝนเห็นใหม่ บอกว่าจิตสงบบ้างเล็กน้อยก็ใช้ปัญญาได้ เพราะปัญญามันต้องฝึก เราจะฝึกตั้งแต่พื้นฐานเลย ฝึกทำสมาธิให้จิตมันสงบขึ้นมา เพื่อไม่ให้กิเลสอนุสัยมันนอนเนื่องมากับใจ

มารเอชเรอเกิดจากความดำริของเรา มารมันเกิดจากความดำริก่อนความคิด แล้วเวลาเราคิดขึ้นมาเราก็ไม่เห็นมารเลย มารมันก็สวมเขาสี ความคิดเกิดขึ้นมาก็เป็นกิเลสหมดเลย ตรีภในธรรมะนี่กิเลสมันยืมเลย โอ้ เข้าใจ มันว่าง แหม ปล่อยหมดเลยนะ

กิเลสมันบังเงาใจ กิเลสมันสวมหน้ากากใจ มันเอาธรรมะพระพุทธเจ้ามาหลอกเราไป บอกว่าเรารู้ เราเห็น เราเป็นจริง เราปล่อยวาง เราเข้าใจ ตัดแปะเดี๋ยวก็เสื่อม ไม่มีอะไรเหลือเลย เราจะต้องไม่ถลำไปกับสิ่งใด ต้องตรวจสอบต้องฝึกต้องฝน ต้องใคร่ต้องครวญ มันจะปล่อยวางขนาดไหน การปล่อยวางมันปล่อยจริงๆ มันปล่อยจริงๆ เห็นไหม เวลาครูบาอาจารย์ท่านพูดเห็นใหม่ สิ่งที่เราเห็นนั่นเห็นจริง เห็นจริงๆ แต่ความเห็นนั้นไม่จริง ไม่จริงเพราะอะไร เพราะจิตเรายังไม่จริง

เราพิจารณาซ้ำแล้วซ้ำเล่า ซ้ำแล้วซ้ำเล่า พอจิตมันจริงนะ ครูบาอาจารย์ท่านพูดประจำนะ เวลามันแยกออกมา กายเป็นกาย จิตเป็นจิต ทุกข์เป็นทุกข์ เพราะจิตมันจริง เพราะจิตจริงเวทนาจึงจริง กายก็จริงของกาย กายเป็นความจริงของมันนะ มันจริงของมันในปัจจุบันนี้นะ ร่างกายนี้มีไหม เลือดเรามีไหม กระดูกเรามีไหม มันมีความจริงของมันใช่ไหม เป็นความจริงมันก็แยกส่วนของมันเป็นความจริงอันหนึ่งใช่ไหม เวทนาของเรา ความยึดมั่นถือมั่นของเรา ความเจ็บช้ำน้ำใจของเรา มันเป็นความจริงไหม มันเป็นความจริง มันก็ปล่อยวาง

เป็นความจริงอันหนึ่งใช่ไหม เนียกายเป็นกาย จิตเป็นจิต ทุกข์ ทุกข์ที่มันเกิดขึ้น มันสมานกัน มันเป็นอารมณ์อันเดียวกัน สิ่งที่มันเกิดขึ้นมาแล้ว เรามีความทุกข์ใจ มีความเฉยๆ มีความเศร้าหมอง มีความฟุ้งไส นี่เป็นทุกข์ไหม มันเป็นความจริงไหม มันเป็นความจริงอันหนึ่ง ทุกอย่างมันจริง จิตมันก็จริงอันหนึ่ง มันคายตัวออก มันปล่อยออก สัมผัสขาคออกพับเลย

นี่ถ้าจิตจริง ความจริงเกิด เวทนาจึงจริงของเวทนานะ ใหนว่าเวทนาไม่มีใไหน ใหนว่าเวทนาเป็นสมมุติใไหน แล้วเวลาเวทนาจริง จิตจริง กายจริง ทุกอย่างจริงหมด มันแยกออกจากกันได้ใไหน ถ้ามันไม่จริง อุณหภูมิมันไม่พอ มันคายตัวกันไม่ได้ มันไม่ปล่อย หรอก มันไม่ขาดหรอก มันปล่อยชั่วคราว การปล่อยชั่วคราว มันปล่อยชั่วคราวขนาดใไหน ต้องทดสอบตรวจสอบ ทดสอบตรวจสอบเห็นใหม่ การฝึกการฝน การฝึกการฝนของปัญญาใ

มันจะพูดป้องกันว่า ทำสมาธิแล้วเมื่อไหร่มันจะได้สมาธิ เขาพูดคำนี้คำเดียวนะ ว่ากว่าจะได้สมาธิ แล้วเมื่อไหร่จะได้สมาธิละ แล้วพอได้สมาธิแล้วค่อยออกวิปัสสนา นี้ชาตินี้มันจะได้วิปัสสนาใหม่ละ สมาธิของคนมันมีหลายระดับ ปัญญาของคน จิต

นิสัยของคนมีหลายระดับ คุณเวลาคนหยาบเห็นใหม่ คนหยาบคนหนานี้ มันต้องใช้ก้อน ใช้ขวานสับหนักๆ นะ มันถึงจะสะเทือนผิวมันเห็นใหม่ คนละเอียดอ่อนไม่ต้องใช้ก้อน นะ แค่มกมีดเขาเห็นมันก็เสียวสันหลังแล้ว

จิตของเรานี้แหละ ถ้ามีกำลังออกใช้ปัญญา มันจะเริ่มตัดทอนอุปาทาน ตัดทอน ความยึดมั่นถือมั่นของจิต มันตัดทอนเพราะมันมีกำลัง มีดมันคม มีดมันคมกล้าเพราะ มันมีสมาธิเป็นตั้งดับจิต จิตมีสมาธิ มีปัญญาดับของมัน มันฟันมันถากมันถางเข้าไป มัน เริ่มเบาลง จางลง เบาลง จางลง มันพิจารณาได้ ไม่ต้องให้จิตสงบ อู้ซุย จิตสงบจน เรา ต้องมีเงินล้านหนึ่งเราถึงไปซื้อรถได้ ไม่ใช่ เดียวนี้แหละ همینเดี๋ยววานนี้ได้แล้ว

นี่ก็เหมือนกันเราพัฒนาของเราได้ เราใช้ปัญญาของเราได้ ไม่ใช่จำเป็นว่าจะซื้อ รถต้องเงินสด ถ้ามีเงินสดซื้อมันก็ดี จิปาถะปัญญาซื้อรถเงินสด ไอ้ของเราเนี่ยนะ ไม่ต้องซื้อ ยืมก่อนก็ได้ ยืมขับ ทดลองรถก่อน นี่ไงไม่ต้องจิตสงบขนาดนั้นหรอก อูย ต้องจิตสงบนี่คือข้ออ้าง ข้ออ้างของกิเลส กิเลสมันจะปิดกั้นไม่ต้องการให้เราออกทำ อะไรเลย ให้เป็นธรรมะตัดแปะอยู่อย่างนั้นนะ ตัดแปะมาแล้วมันจะไม่ได้อะไรกับเรา เลย เพราะธรรมะตัดแปะคือธรรมะของพระพุทธเจ้า ตัดแปะก็ไปตัดแปะที่จอมปลวก ไม่ได้ไปตัดแปะที่จิต

ถ้าธรรมะตัดแปะมันเป็นความจริง มันเป็นส่วนเป็นประโยชน์กับเรา เราศึกษา ธรรมกันนี้มันต้องเป็นคนดีหมด เนี่ยพอศึกษาธรรมะแล้วนะ ทุกคนจะเป็นคนดีหมดเลย แล้วกิเลสมันจะต่อสู้ไม่ได้เลย กิเลสมันจะยอมสงบอยู่กับใต้ธรรมะอันนั้น ใต้ความรู้อัน นั้น มันจะไม่แสดงตัวเลย แล้วมันเป็นจริงใหม่ มันเป็นจริงไปไม่ได้! มันเป็นความจริง ไปไม่ได้เลย ถ้าเป็นความจริงไม่ต้องไปห่วงไหวตกใจกับสิ่งใด ผู้ปฏิบัติจริงรู้จริงมัน เห็นการกระทำของจิต จิตมีการกระทำอย่างไร มีคุณค่าอย่างไร ค่าของจิต ค่าของการ กระทำ ค่าของการพัฒนาการของมัน ถ้าจิตเรามีความจริงของเรา จิตเราเคยต่อสู้กับกิเลส มาอย่างไร สิ่งนี้เป็นความจริง พูดที่ร้อยครั้ง ก็หมื่นครั้ง ก็ล้านครั้งมันก็คือความจริง

ถ้าเป็นความปลอมของเขา เนี่ยธรรมะตัดแปะ มันพูดที่ล้านก็แสนครั้งมันก็ ปลอม เพราะมันปลอมเพราะองค์ความรู้ไม่มี ขบวนการของการกระทำไม่มี มันถึงต้อง เอามาเป็นคำสอนมาเป็นการรื้อสัตว์ขนสัตว์ คือการพยายามถ่ายถอดจากจิตดวงหนึ่งสู่

จิตดวงหนึ่ง มันถ่ายทอดไม่ได้ ถ่ายทอดไม่ได้หรือ ไม่มี ธรรมที่เขาพูดกันสิ่งนั้นมัน เป็นธรรมะตัดแปะ

แต่ถ้ามันเป็นความจริงนะ มันมีองค์ความรู้ มันมีขบวนการของจิตที่มันออกรู้ อย่างไม่รู้ ถ้าจิตออกรู้แล้ว จิตมันเริ่มวิปัสสนาของมันแล้วมันมีการปล่อยวาง แล้วปล่อยวางเฉยๆ นี่ตักทวนหนะ ปล่อยวาง ทุกคนขบวนการของมันมีการกระทำงาน ขบวนการที่มันพัฒนาของมันของมัน แล้วเวลามันขาด มันขาดเป็นโศดาบัน เป็นสภิกาทา เป็นอนาคา เป็นพระอรหันต์นี่มันทำอย่างไร ขบวนการของมันครบถ้วนของมัน มันมีของมัน

แล้วขบวนการอย่างนี้ถ้ามันไม่มี มันธรรมะตัดแปะทั้งนั้น มันไม่เป็นความจริง พอไม่เป็นความจริงนะ ก็จะโหล โหลแล้วห้วนไหว กลัวความจริงมาก ครูบาอาจารย์ของเราบอกนะ ผู้รู้จริงมี ผู้รู้จริงมี อย่า! อย่าอวดดี ความจริงมีอยู่ ศัจธรรมมีอยู่ ธรรมะของจริงมีอยู่ ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ศาสนธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราเป็นชาวพุทธ มีมรรคมีผลในศาสนา นี้ เอวัง